

Doğu Dilleri Enstitüsü (Krakow)'nde Türkoloji Çalışmaları

Halil İbrahim YAKAR*

Osmanlı devleti ile uzun yıllara dayanan siyasal ve diplomatik ilişkiler, Polonya'nın Türklerle ilgilenmesine sebep olmuştur. Türklerle ilgili olarak yapılan çalışmaların tarihi eski dönemlere kadar uzanmaktadır. XI. yüzyılda Dinyeper'in ötesinde bulunan ve Türk soyundan olan Peçenekler arasında Polonyalılar misyonerlik çalışmaları yapıyorlardı. XIII. yüzyılın ortalarına doğru, Polonya Moğollar tarafından istila edildi. Altın Ordu devletinin çöküşü Lehistan-Litvanya devletinin, bu ülke halkının meselelerine müdahale hakkına yol açtı ve bunu Tatarlar ile uzun süren bir ilişki dönemi izledi.¹ Lehistan'ın Osmanlı devleti ile ilk diplomatik teması 1414 yılına rastlar ki, bu, Avrupa devletlerinin Osmanlı ile kurduğu ilk resmî görüşmelerdir.² XIV. yüzyılın ikinci yarısı ile XVII. yüzyılın başı arasında Osmanlı'ya çok sayıda Polonyalı elçi gidip gelmişti. Bu elçiler Osmanlı ve doğu hakkında birçok haberlerle, bilgilerle ülkelerine dönmekteydiler. Türkçe, XVII. yüzyılda Polonya'da rağbette olan ve Velihaht Jan Sobieski tarafından konuşulan bir dildi.

Doğu'ya artan ilgi ve gelişen ticarî ilişkiler, Doğu'da daha çok kazanç elde etmek isteyen Avrupa ülkeleri arasında rekabete yol açmış ve buna paralel olarak XVIII. yüzyılda İstanbul'da Doğu dillerini öğreten merkezler kurulmaya başlanmıştır. Polonya'nın son kralı ve doğu hayranı olan Stanislaus Augustus'un teşvikiyle Stanislaw Poniatowski tarafından 1766 yılında yaklaşık olarak 30 yıl varlığını sürdüreceği olan *Dil Öğlanları* (Jeunes de Langues) adlı Polonya okulu İstanbul'da açılmıştır.³ 1793'te Polonya'nın Almanya, Rusya ve Avusturya tarafından parçalanması sonucu bu okul kapanmıştır.⁴

Avrupa'da oryantalizmin gelişme dönemi XIX. yüzyıl başına isabet eder. Polonya'da Doğu bilimi çalışmaları da o zamanlar Çarlık Rusya'sı toprakları içinde kalan ve

* Yrd. Doç. Dr., Yagellon (Jagiellonian) Üniversitesi Doğu Dilleri Enstitüsü (Instytut Filologii Orientalnej) Türkoloji Bölümü.

1 Zygmunt Abrahamowicz, 'Turkology in Poland: Achievements and Some Problems for Future Development', *International Journal of Turkish Studies*, 1984-1985, sy. 3, s. 123.

2 Jerzy S. Latka, *Lehistan'dan Gelen Sefirler, Türkiye-Polonya İlişkilerinin Altı Yüzyılı*, İstanbul, ts., s. 11.

3 Zygmunt Abrahamowicz, a.g.m., s. 124.

4 Aleksander Dubinski, 'Turkologie in Polen', *Materialia Turcica*, sy. 14, s. 100.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Litvanya sınırlarına dahil olunan Vilnus Üniversitesi'nde başlamıştır. İki yıl boyunca Doğu'da seyahat ederek Arapça ve Türkçe'yi çok iyi öğrenen Józef Sekowski (1800-1858) Vilnus Üniversitesi'nden mezun olmuştur. Vilnus Üniversitesi'nde eğitim gören, sonra da Petersburg'da profesör olan ve Türk filolojisi ile uğraşan Antoni Muchliński (1808-1878) Türk dili ile ilgili bir çok yayın yapmıştır.

1918 yılında Polonya'nın kaybettiği bağımsızlığı tekrar kazanması ayrı ayrı bilim dallarında olduğu gibi Doğu bilimlerinin, dolayısıyla Türkoloji'nin de gelişmesine sebep olmuş, Krakov, Vilnus ve Lvov'da Doğu Bilimi araştırmaları düzenli bir şekilde gelişmeye başlamıştır.⁵ 1919 yılında, Krakov'da Yagellon Üniversitesi'nde Prof. Tadeusz Kowalski başkanlığında, *Katedra Filologii Orientalnej* (Doğu Dilleri Bölümü)'nün kurulmasıyla Türkoloji hayata geçmiştir. İlk başlarda kürsü şeklinde Doğu Dilleri Bölümü'nün bir alt kolu olarak hizmet vermeye başlayan Türkoloji, daha sonraları müstakil bir bölüm haline gelmiştir. Doğu Dilleri Bölümü 1964 yılında üniversitenin 600. kuruluş yıldönümünde Enstitüye dönüşerek, *Instytut Filologii Orientalnej* adını almıştır. Türkoloji bölümünde genellikle dil ağırlıklı dersler mevcuttur. Türk dilinin birçok lehçesi ders olarak okutulmaktadır. Her yıl 15 öğrenci alınmakta olup eğitim süresi 5 yıldır. Bölümden mezun olan öğrenciler hazırladıkları tezle yüksek lisans derecesine sahip olmaktadır. Türkoloji bölümünde şu an 9 Polonyalı öğretim elemanı (üç prof., üç dr., üç asistan) ve bir Türk okutman⁶ görev yapmaktadır. 2005 yılına kadar Türkoloji bölümünü tercih eden öğrenciler, bölümün yaptığı mülakatla alınırken 2006'dan itibaren 'lise bitirme sınavı' ile bölüme öğrenci alınmaktadır. Türkoloji Bölüm Başkanlığını kurulduğu 1919 yılından 1948 yılına kadar Prof. Tadeusz Kowalski yürütmüştür. Daha sonra sırasıyla şu isimler görev almıştır: Marian Lewicki (1948-1955), Włodzimierz Zajaczkowski (1955-1984), Prof. Dr. Jan Ciopinski (1984-2000). 2000 yılından beri bölüm başkanlığını yürüten Prof. Dr. Ewa Siemieniec-Golas aynı zamanda Enstitü müdürüdür.

5 II. Dünya Savaşı'ndan sonra Lvov Ukrayna, Vilnus ise Litvanya sınırları içinde kaldığı için Krakov Polonya Türkoloji'sinin merkezi olmuştur (Edward Tryjarski, 'Warsaw Turkology', *Oriental Studies in the Sixty Years of Independent Poland*, Varşova, 1983, s. 25). Polonya'da halen Varşova (Varşova Üniversitesi), Poznan (Adam Mickiewicz Üniversitesi) ve Krakov (Yagellon Üniversitesi) şehirlerinde olmak üzere üç üniversitede Türkoloji bölümü bulunmaktadır. 1932 yılında Varşova Üniversitesi bünyesinde kurulan Doğu Dilleri Enstitüsü'nün ilk yıllarında Türkoloji bölümü henüz yoktu. 1935 yılında Ananiasz Zajaczkowski başkanlığında Türkoloji 'Kürsü'sü açıldı. 1939 yılında II. Dünya Savaşında Türkoloji'nin de bulunduğu enstitü binası bombalanınca derslere ara verildi. 1945'te Krakov'a gelen ve bir süre buradaki Türkoloji'de ders veren Zajaczkowski, savaştan sonra Varşova'ya döndü ve Türkoloji'yi tekrar açtı. 1948-1949 öğretim yılından sonra Türkoloji çalışmaları bu defa bölüm olarak yeniden eğitime başladı (Edward Tryjarski, *a.g.m.*, s. 27). Poznan'da Adam Mickiewicz Üniversitesi bünyesinde Türkolog Prof. Dr. Henryk Jankowski başkanlığında kurulan Türkoloji bölümü ise eğitimine 2002-2003 yılında başlamıştır.

6 TC Millî Eğitim Bakanlığı, yurtdışında bulunan Türkoloji bölümlerine Türkiye'deki üniversitelerin filoloji bölümlerinde (Türk, İngiliz, Fransız, Alman, Arap dili ve edebiyatı ile tarih bölümlerinde) görev yapan öğretim elemanlarını Türkçe okutmanı olarak görevlendirmektedir. Yagellon Üniversitesi Türkoloji bölümünde şu an okutman olarak ben görev yapmaktayım.

Krakov'da *Instytut Filologii Orientalnej* bünyesinde, 3 uluslar arası, bir de ulusal olmak üzere 4 Türkoloji dergisi çıkmaktadır: *Studia Turcologica Cracoviensia (STC)*, 1995'te Stanislaw Stachowski editörlüğünde kurulmuş ve bugüne kadar 10 sayı çıkmıştır. Şimdilerde derginin editörlüğünü S. Stachowski'nin oğlu Marek Stachowski yürütmektedir. *Studia Etymologica Cracoviensia (SEC)* Marek Stachowski editörlüğünde 1996 yılından beri yayımlanmaktadır. *Folia Orientalna (FO)* 1959 yılında yayın hayatına başlamış olup halen çıkmaktadır. Enstitü öğrencilerinin çıkardığı *Orient*, 2004 yılından beri *Instytut Filologii Orientalnej* bünyesinde yılda iki defa çıkmaktadır.

Krakov Türkolojisinde Yapılan Çalışmalar⁷

*Tadeusz Kowalski (1889-1948)*⁸

Viyana ve Almanya'da öğrenim gören, Arap ve Fars edebiyatı dili ve tarihi uzmanı olan Kowalski, Türkoloji alanında da çok iyi bir eğitim almıştır. Çok yönlü bir Türkolog olan Kowalski, Krakov'daki Türkoloji'ye kısa sürede uluslararası saygınlık kazandırmıştır. Kowalski 1916 yılında yaralı Türk askerlerinin Avusturya hastanesinde kalmalarından faydalanarak Türk diyalektiği ve Osmanlı-Türk folkloru üzerine araştırmalar yapmış, topladığı zengin dil malzemelerini *Zagadki ludowe tureckie (Türk Halk Bilmeceleri, Krakow, 1919)*, *Ze studiów nad forma poezji ludów tureckich (Türk Halk Şiirlerinin Formları Üzerine Araştırmalar, Krakow, 1922)* kitaplarında ve "Osmanisch-türkische Volkslieder aus Mazedonien" (*Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes, 1926, sy. 32, s. 166-231*) adlı makalelerinde bir araya getirmiştir.

Sonraki yıllarda Anadolu'nun içlerine kadar gidip orada hem dil-edebiyat (halk şarkıları, bilmeceleri) hem de folklor-etnografik alanında malzemeler toplama fırsatını elde etmiştir. Türkiye'ye bir kaç kez bilimsel seyahat yapan Kowalski birikimlerini *İslam Ansiklopedisi*'nde "Osmanisch-türkische Dialekte", (Leiden, 1931, c. IV, s. 991-1011) yayımlamıştır. Bu konuyla ilgili "Einige Probleme der Osmanisch-türkischen Dialektforschung", (*RO, 1931, c. VII, s. 264-280*) ve "Türkische Volksrätsel aus Kleinasien" (*Archiv Orientalni, 1933, c. IV, s. 295-324*) adlı derlemelerini yayımlamıştır.

Kowalski Türk şivelerinin Anadolu'nun dışında da varlıklarını sürdürdüklerinden hareketle araştırmalarını sadece Anadolu ile sınırlandırmamış, Türk şivelerini Kuzey-Doğu Bulgaristan'da araştırarak sonuçlarını *Les Turcs et la langue Bulgarie du Nord-Est* (Krakow, 1933) monografisinde ve "Türkische Volksrätsel aus Nordbulgarien" (*Festschrift für Georg Jacob, Leipzig, 1932, s. 128-145*) ve "Ringkämpfe bei den Balkan-türken" (*Annali del Istituto Superiore Orientale di Napoli, Roma, 1940, s. 163-175*) makalelerinde yayımlamıştır. Romanya Dobruca'sında Türk ve Tatar köylerinde yaşayan halklar üzerine de araştırmalar yapmıştır: "Les éléments ethniques turcs de la Dobroudja" (*RO, 1939, c. XIV, s. 66-80*); "Balkanskim Turci", (*Kniga o Balkanu, Bel-*

7 Krakov'daki Türkoloji'de geçmişten bugüne görev yapan öğretim elemanlarının bütün bibliyografyalarını vermek elbetteki bu yazı çerçevesinde imkânsızdır. Burada yapılan çalışmaların genel bir değerlendirilmesinin sunulacağı bu makalede yazarların Türkoloji için en ehemmiyetli olacağına inandığımız yayınlarının künyelerini vereceğiz.

8 Kowalski'nin bibliyografyası yayımlanmıştır: W. Zajaczkowski, "Bibliografia T. Kowalskiego", *RO, 1951-1952, sy. 17, s. xvii-xxxvi*.

grad, 1936, c. I, s. 179-186) ve "Les Turcs balkaniques" (*Revue Internationale es Etudes Balkaniques*, 1936, c. I - II, s. 420-430).

"A propos du Codex Cumanicus" (*RO*, 1929, c. VI, s. 210-215) ve "Wyrazy kipczackie w jezyku Ormian polskich" ([Polonya Ermenilerinin Dilinde Kıpçak Kelimeleri], *A book in the Memory of Shapshal*, 1938) adlı makalelerinde Kıpçak dil grubu ile uğraşan Kowalski, Kıpçak grubuna ait olan Polonya Karaim Türkçesi⁹ üzerine de önemli çalışmalar yapmıştır.

Kowalski'nin, Karaim dili üzerine araştırmalarını içeren *Karaimische Texte im Dialekt von Troki* adlı ana eseri Polonya Bilimler Akademisi tarafından 1929 yılında yayımlanmıştır. Bu araştırma Türkoloji incelemeleri arasında önemli bir değere sahiptir ve onun sayesinde Kıpçakça araştırmalarında Polonya Türkolojisi, Türk Bilimi incelemelerinde ilk sıradaki yerini korumaktadır. Türkoloji çalışmaları için Karaim dilinin önemini tam olarak kavrayan Kowalski; Haliç, Troki ve Vilnius'daki Karaim Türklerini birkaç defa ziyaret etmiş, çalışmalarını bu dil üzerine yoğunlaştırmıştır. Karaim araştırmalarını içeren şu çalışmalara da imza atmıştır: "Piesni obrzedowe w narzeczu Karaimów z Trok" ([Troki Karaim Dialektiğindeki Ritüel Şarkılar], *RO*, 1926, sy. 3) ve "Przyczynki do etnografii i dialektologii karaimskiej" ([Karaim Etnografisi ve Dialektiğine Katkılar], *RO*, 1929, sy. 5).

Kowalski, "Sir Aurel Stein's Sprachaufzeichnungen im Äjnallu-Dialekt aus Südpersien" (*PAU*, Krakov, 1937, sy. 29) makalesinde Türk dil ailesinin Doğu İran'da konuşulan äjnallu diyalektiği üzerine yazmıştır.

Eski Türk yazıları ile de özellikle A.V. Gabain'in ölümünden sonra yayımlanan *Türkische Turfantexte* (Berlin 1959)'de Turfan yazmalarıyla da uğraşmıştır.

Kowalski Türk dilinin genel meseleleri üzerine de verimli araştırmalar yapmıştır: "Zur semantischen Funktion des Pluralsuffixes -lar -lär in den Türksprachen" (*Prace Komisji Orientalistycznej*, *PAU*, Krakov, 1936, sy. 25), makalesi Türk dilindeki çokluk ekleri meselesiyle ilgilidir. Dikate değer olan bir diğer makalesi de "Próba charakterystyki jezyków tureckich" ([Türk Dillerinin Tarifi Üzerine Deneme], *Mysl Karaimska*, N.S.I., Wrocław, 1946, s. 35-73)dir.

Türkiye'deki bilim çevreleriyle de ilişkilerini canlı tutan Kowalski'nin birkaç çalışması Türkçe'ye de çevirilmiştir. Türkiye'ye yaptığı seyahatlar sonucu kaleme aldığı *Turcja powojenna* ([Savaş sonrası Türkiye], Varşova-Krakov, 1925) adlı genel okuyucuya hitap eden popüler kitabı, I. Dünya Savaşı sonrasında Türkiye'de meydana gelen değişiklikler hakkında bilgiler vermektedir.

Polonya dilindeki Türkçe kelimeler hakkında da çalışmalar yapmıştır: "W sprawie metodologii badan zapozyczen tureckich w jezykach slowianskich" ([Slav Dillerinde Türk Kelimeleri Üzerine Araştırmaların Yöntemleri Konusunda], *Sbornik Prací I. Sjezdu Slovanskych Filologu v Praze 1929*, Prag 1932, s. 554-556). Bu makaleleri *Studi-*

⁹ Polonya'da, bu alandaki ilk çalışmalar Jan Grzegorzewski (1846-1922)'ye aittir: "Ein türk-tatarischer Dialekt in Galizien Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften in Wien", *Philosophisch-Historische Klasse*, CXLVI, Viyana, 1903; ve "Caraimica Jezyk Lach-Karaitów" (Leh-Karaim Dili), *RO*, 1916-1918, sy. 1-2, s. 252-296.

a orientalistyczne z dziejów słownictwa polskiego ([Polonya Kelimeleri Tarihi Üzerine Araştırmalar], Wrocław, 1953) da bir araya getirilmiştir.

Kowalski'nin görüşleri, genel olarak Türk bilim adamları tarafından yazılan birçok makalede Türkoloji çalışmalarının gelişimi için hatırı sayılır bir önemde kabul görmüştür.

Prof. Marian Lewicki (1908-1955)

Prof. Marian Lewicki, Krakov'da eski Türkçe dersleri vermiş ve Altay dilleri üzerine çalışmıştır. Türk ve Moğol morfoloji problemleri üzerine çalışmalar yürütmüş ve "Turcica et Mongolica" (RO, 1949, sy. 15) adlı makalesini neşretmiştir. 1519'da Kral I. Sigismund'un Polonya Ermenileri ile ilgili olarak kabul ettiği Kanunlar Kitabı'nın Kıpçak Türkçesi ile yazılmış metnini R. Kohnova ile birlikte yayımlamışlardır: "La version turque-kiptchak du 'Code des lois des Armeniens polonais' d'après le Ms. No 1916 de la Bibliothèque Ossolineum", RO, 1957, sy. 21, s. 153-300.

Dr. Władysław Zimnicki (1897-1979)

Vilnius'ta doğan Dr. Władysław Zimnicki, 1918'de Kiev'de Yakın Doğu Enstitüsünde eğitime başlamıştır. 1920'de Krakov'da Doğu Dilleri Filolojisinde T. Kowalski'nin öğrencisi olarak Türkçe, Arapça ve Farsça öğrenmiştir. 1920'de Dobruca'ya 1925'te Türkiye'ye gitmiş, İstanbul'da Polonya konsolosluğunda çalışmıştır. 1946-1949 yılları arası Wrocław'da¹⁰ Türkçe öğretmiştir. 1949'da Krakov'a gelmiş ve Türk-Osmanlı diplomasisi, paleografya ve Türkçe gramer konularında dersler vermiştir. Aynı zamanda eski Türk edebiyatı da okutmuştur. 1951'de "Dokumenty tureckie do dziejów Polski wedlug zbioru Feridun Beya Münşaat-üs-selatin z XVI-XVII" (Feridun Bey Münşaatına göre XVI-XVII. Yüzyıl Türk Belgelerinde Polonya Tarihi) adlı teziyle doktorasını tamamlamıştır. Öğretme amaçlı olarak *Wybor tekstów tureckich, Opowiadania Chodzy Nasreddina* (Türkçe Metinler Derlemesi: Nasreddin Hoca Hikâyeleri, Varşova, 1951); *Tureckie pismo divani* (Türk Divani Yazısı, Krakow, 1951) ve *Pismo starotureckie* (Eski Türkçe'nin Yazısı, Krakow, 1952) adlı eserlerini yayımlamıştır. "Jarlyk Maksud ben Selamet Girej Chana z r. 1767" ("Maksud ben Selamat Giray Han'ın 1767 Tarihli Yarığı", RO., 1934, sy. 8, s. 161-166), "Turecko-Mongolska chronologia" (*Nauka i Zycie*, Wrocław, 1946, c. II, sy. 9 (12), s. 298-308) adlı makaleleri de mevcuttur.

Dr. Jerzy Lisowski

Dr. Jerzy Lisowski XVIII. yüzyılda Polonya-Türkiye ilişkileri hakkında makaleler yazmıştır: "Quelques remarques sur la mission de Mehmet Aga en Pologne (1707)", FO, 1959, c. I, sy. 1, s. 46-56; "Deux documents turcs concernant l'ambassade de Samuel Górski à la Porte Ottomane (1707)", FO, 1963, c. V, s. 89-96. Türk dillerindeki fiil sistemi üzerine araştırmalar yapmış ve 1964'te "Çuvaş Dilindeki Hareket Fiilleri Üzerine" adlı doktora tezini savunmuştur. Diğer çalışmaları:

¹⁰ 1945 yılında Wrocław'da açılan Doğu Bilimleri Enstitüsü'nün ilk yıllarında Türkçe bölümü de mevcuttu. Varşova'dan gelen Ananiasz Zajaczkowski burada dersler vermiştir. 5 yıl eğitim veren Türkoloji 1951'de kapanmıştır. Bu yıllar içinde Türkoloji'de bir doktora tezi ve bir de yüksek lisans tezi hazırlanmıştır.

"Z badan nad stosunkami polsko-tureckimi w latach 1704-1717", *Sprawozdania z posiedzen Komisji PAN Oddzial w Krakowie*, 1959, sy. 1, s. 91-94 (1704-1717 Yıllarında Polonya-Türkiye İlişkileri Araştırmalarına Dair).

"Zur Frage der turkischen Polenpolitik der Jahre 1704-1714", *FO*, 1970, c. XII s. 125-139.

"A propos d'un échange des prisonniers entre le sultan Ahmet III et Charles XII , roi de Suède", *FO*, 1972-1973, c. XIV, s. 289-292.

"Zur Klassifizierung der Zusammensetzungen von Zeitwörtern der Bewegung im Tatarischen und im Baschkirischen", *FO*, 1974, c. XV, s. 141-147.

"Zusammengesetzte Verba der Bewegung im Tschuwaschischen", *FO*, 1972-1973, c. XIV, s.155-159.

Dr. Teresa Ciecierska-Chlapowa

Dr. Teresa Ciecierska-Chlapowa, XVIII. yüzyılda Türk-Polonya ticaret ilişkileri üzerine bilimsel çalışmalar yapmıştır. Orhan Asena'nın oyunlarındaki sosyal sorunlar üzerine de çalışmıştır. Tomasz Habraszewski ile birlikte Evliya Çelebi'nin Afrika hakkında anlattıklarını ele alan makaleler yazmış ve şu çalışmalara imza atmıştır:

"Episode de tutelle ottomane au bénéfice des marchands turcs à l'étranger (XVII- I' s.)", *FO*, 1966, c. VII.

"L'Affaire Czarnocki. Une contribution à l'histoire des relations commerciales polono-turques en 2- éme moitié du XVIII siècle", *FO*, 1968, c. IX.

"Echanges commerciaux entre la Pologne et la Turquie au XVIII siècle", *FO*, 1973, c. XIV.

"Contribution à l'histoire des rapports de frontière entre Pologne et Turquie", *FO*, 1968, c. X, s. 245-252.

"A propos d'une question litigieuse concernant les relations entre Pologne et Turquie à la frontière de Dniestre (XVIII° s.)", *FO*, 1969, c. XI, s. 71-78.

"Krytyka społeczno-polityczna w dramatach Orhana Aseny", *rozprawa habilitacyjna*, Krakow, 1982, sy. 64 (Orhan Asena'nın Oyunlarında Sosyal-Siyasî Tenkit).

Wybor tekstow z literatury tureckiej od okresu tanzimatu do poczatkow Republiki, Krakow, 1982 (Tanzimattan Cumhuriyet Başlangıcına Kadar Türk Edebiyatı Metinleri Seçkisi).

Türkçe Konusuyoruz, Krakow, 1977.

"Episode de tutelle ottomane au bénéfice des marchands turcs à l'étranger' (XVIII' siècle)", *FO*, 1966, c. VII, s. 314-320.

"L'Affaire Czarnocki. Une contribution à l'histoire des relations commerciales polono-turques en 2- éme moitié du XVIII siècle", *FO*, 1968, c. IX, s. 290-298.

"Contribution à l'histoire des rapports de frontière entre Pologne et Turquie", *FO*, 1968, c. X, s. 245-252.

"Á propos d'une question litigieuse concernart des relations entre pologne et Turquie á la frontière e Dniestr XVIII's.", *FO*, 1969, c. XI, s. 71-78.

"Echanges commerciaux entre la Pologne et la Turquie au XVIII' siècle", *FO*, 1972-1973, c. XIV, s. 261-287.

"Asena Orhan", *FO*, 1977, c. XVIII, s. 206-214.

"L'idée de la revolution dans les premiere drames d'Orhan Asena", *FO*, 1979, c. XX, s. 57-76.

"Karagoz comme inspiration pour un dramaturge de la Turqyie contemporaine", *RO*, 1982-82, sy. 42, s. 23-33.

"Attaque des Espagnols contre Alger en 1775 d'après Tibr al-masbuk fi ğihad-i ğuzat-ı Ğezair wa'l-muluk", *FO*, 1976, c. XVII, s. 101-116.

"Attaque des Espagnols contre Alger en 1775 d'après Tibr al-masbuk fi ğihad-i ğuzat-ı Ğezair wa'l-muluk", *FO*, 1977, c. XVIII, s. 49-64.

"Attaque des Espagnols contre Alger en 1775 d'après Tibr al-masbuk fi ğihad-i ğuzat-ı Ğezair wa'l-muluk", *FO*, 1978, c. XIX, s. 79-91.

"Extraits de fragments du Siyahatname d'Evliya Celebi concernant l'Afrique Noire", *FO*, 1964, c. VI, s. 239-244.

"L'Affaire Czarnocki". Une contribution á l'histoire des relations commerciales polono-turques en 2 -ème moitié du XVIII'siècle", *FO*, 1967, c. IX, s. 290-298.

"L'idée de la révolution dans les premiers drames d'Orhan Asena", *FO*, 1979, c. XX, s. 57-75

"Table de l'ononastique orientale dans les mémoires de R. S. Pilsztyn née Rusiecka (XVIII s.)", *FO*, 1992-1993, c. XXIX, s. 65-69.

Prof. Dr. Jan Ciopinski (d. 1938)

Prof. Dr. Jan Ciopinski çalışmalarına Orhun Kitabelerindeki bileşik fiil yapılarını incelemekle başlamış ve "Les Formes composées du verbe dans les inscriptions en honneur de de Kül-Tägin et du Ton-yuquq" (*FO*, 1964, c. VI, s. 55-96) makalesinde bu konuyu işlemiştir. *Kesik Baş* hikayesinin orijinal metni ile Fransızca çevirisini karşılaştırmış ve *Folia Orientalia* (1969, c. XI, s. 79-88; 1970, c. XII, s. 61-68; 1971, c. XIII, s. 9-13)'te yayımlamıştır. 1973'te doktora tezi olan "Księga Porad (Risalet'ün-Nushiyye) Yunus Emre"yi savunmuştur. Halen Eski Türk edebiyatı dersleri vermektedir.

"Włodzimierz Zajaczkowski (1914-1982)", *FO*, 1981-1982, c. XXII, s. 373-374.

"Elementy retoryczne w Kanuni Mersiyesi Bakiego", *Rozprawa habilitacyjna*, nr 70, Krakow 1982 (Baki'nin Kanuni Mersiyesi'nde Retorik Unsurlar [Doçentlik Tezi])

"Remarques sur les constructions syntaxiques du type büllbül öten yer et leur réalisation dans la langue turgue", *FO*, 1968, c. X, s. 59-63.

"Le traité de Bons Conseils de Yunus Emre I, traduction et remarques", *FO*, 1976, c. XVII, s. 117-140.

"Le traité de Bons Conseils de Yunus Emre II, traduction et remarques (suite) ", *FO*, 1977, c. XVIII, s. 65-85.

"Le traité de Bons Conseils de Yunus Emre III, commentaire et bibliographie", *FO*, 1979, c. XX, s. 77-96.

"Les dernières études soviétiques concernant la zone de l'Asie Centrale", *FO*, 1965, c. VII, s. 320-322.

"Yunus Emre et Alighieri Dante", *FO*, 1992-1993, c. XXIX, s. 71-72.

Prof. Dr. Stanislaw Stachowski (d. 1930)

Bir Slavist olarak Türkoloji alanında da kendi kendini yetiştiren Stanislaw Stachowski, Yagellon Üniversitesi Slav dilleri bölümünden 1956'da mezun olmuştur. 1961'de "Sırp-Hırvatça'da Yabancı Ekler" adlı teziyle yüksek lisansını tamamlamış, 1967'de "Jezyk górnołuzycki w 'De originibus lingua Sorabicae' A. Frencla (1693-1696)" (A. Frencl'in [1693-1696] 'De originibus lingua Sorabicae' Eserindeki Üst-Sorabça) adlı teziyle doktorasını tamamlamıştır. Türk dilinin Güney Slav dillerine olan etkisini ortaya koyan "Fonetyka zapozyczen osmansko-tureckich w jezyku serbsko-chorwackim" ([1975] Sırp-Hırvat Dilinde Osmanlı-Türk Kelimelerin Fonetigi) adlı teziyle doçent olmuş ve bu çalışmasıyla bilim dünyasının dikkatini çekmiştir. 17 kitap 60'dan fazla makaleye imza atan ve Altay, Ural ve Slav dilleri uzmanı olan Stachowski¹¹ aynı zamanda Dolgan dili ve Yakutça üzerine de ciddi çalışmalar yapmıştır. Türk-Slav dilleri karşılaştırmaları çalışmalarında çok başarılı olmuştur. Slav dillerindeki Türkçe kelimeler, Osmanlı Türkçesindeki Arapça kelimeler konusunu işleyen yayınlar yapmıştır: *Studia nad chronologia turcyzmów w jezyku serbsko-chorwackim* (Sırp-Hırvat Dilinde Türk Kelimelerin Kronolojisi Üzerine Araştırmalar, Krakov, 1982), *Studia nad chronologia turcyzmów w jezyku bulgarskim* (Bulgar Dilinde Türk Kelimelerin Kronolojisi Üzerine Araştırmalar, Krakov, 1971), "Die osmanisch-türkischen Lehnwörter im Serbokroatischen und ihre Bedeutung für die historische Phonetik des Osmanisch-Türkischen" (FO, 1963, c. IV, s. 154-170); "Studien über den osmanisch-türkischen Wortschatz" (FO, 1964, c. V, s. 75-88).

Stachowski Osmanlı Türkçesindeki ödünç kelimeleri de incelemiştir. FO'nin XIV-XIX. (1973-1978) sayılarında "Studien über die neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen" adlı makalesi bu konuyu içermektedir. "Beiträge zur Geschichte der griechischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen" (FO, 1971, c. XIII, s. 267-98) makalesinde Osmanlı Türkçesinde Yunanca'dan alınan ödünç kelimeler işlenmiştir. Diğer çalışmaları aşağıdaki gibidir:

- "Czasowniki serbochorwackie o snowie tureckiej" (Türkçe'den Gelen Sırp-Hırvat Fiilleri), *Studia linguistica im honorem Th. Lehr-Splawinski*, Krakow, s. 265-268.
- "Studien über den osmanisch-türkischen Wortschatz, II", FO, c. VI, s. 41-54.
- "Zametki po metodologii ètimologiceskich issledovanij tureckich zaimstvovanij w serbsko-chorvatskom jazyke", *Ètim.* 1964, 1965 (ed.), s. 56-71.
- "Studien über den osmanisch-türkischen Wortschatz, III", FO, c. VII, s. 75-89.
- "Słowniczek serbsko-turecki z r. 1631" (1631 Tarihli Küçük Sırpça-Türkçe Sözlük), SKNO, sy. 1, s. 113-115.
- "Dialekt turecki XVII w. w Albanii", (XVII. Yüzyılda Arnavutluk'ta Türk Ağzı), SKNO, sy. 1, s. 85-87.
- "Der türkische Dialekt des 17. Jhs. in Albanien", FO, 1966-1967, c. VIII, s. 179-195.
- "Turcizmy v slovare J. Mikali", (J. Mikail'in Sözlüğünde Türk Kökenli Kelimeler) *Ètim.* 1965, ed. 1967, s. 196-210.

11 Enstitü müdürlüğü de yapan Stachowski, 1987 yılında Macar bölümünü kurmuş 1991'e kadar da başkanlığını yürütmüştür. Hakkında 3 tane armağan çıkmıştır: STC, sy. 10; FO, sy. 36 ve *Studia Linguistica in Honorem*, Stanislaw Stachowski, 2000.

- "Osmanisch-türkische Wörter im Wörterbuch von P. S. Pallas (1787-1789)", *FO*, c. IX, s. 53-68.
- "Die Turzismen in dem „Slavenoserbskij Leksikon“ aus dem J. 1790", *Slavica*, sy. 8, s. 231-236.
- "Przyczynek do chronologii turczyzmów w języku serbsko-chorwackim" (Sırp-Hırvat Dilinde Türkçe Kelimelerin Kronolojisi Üzerine), *SFPS*, c. VIII, s. 303-309.
- "Beiträge zur Chronologie der albanischen Turzismen", *FO*, c. X, s. 48-55.
- "Ein türkisches Wörterverzeichnis aus dem J. 1688", *FO*, c. XI, s. 259-64.
- "Zródła staropolskie do historii języka osmansko-tureckiego", (Osmanlı-Türk Dilinin Tarihi İçin Eski Lehçe Kaynakçalar), *SKNO*, sy. 17/1, s. 68-69.
- Fonetyka zapożyczonych osmansko-tureckich w języku serbsko-chorwackim* (Sırp-Hırvat Dilinde Osmanlı-Türk Dilinden Gelen Kelimelerin Sesbilimi), (Monografie Slawistyczne 23), Wrocław - Varşova - Kraków - Gdansk, 241 s.
- "Studien über die neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, I (A-Ç)", *FO*, 1972-1973, c. XIV, s. 77-118.
- "Studien über die neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, II (D-H)", *FO*, c. XV, s. 87-118.
- Studien über die arabischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, I (A-İ)*, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdansk, 145 s.
- "Studien über die neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, III (İ-N)", *FO*, c. XVI, s. 145-92.
- "Studien über die neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, IV (O-P)", *FO*, s. 141-73.
- Studien über die arabischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, II (K-M)*, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdansk, 154 s.
- "Studien über die neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, V (R-S)", *FO*, c. XVIII, s. 87-118.
- "Studien über die neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, VI (Ş-Ü)", *FO*, c. XIX, s. 93-126.
- "Studien über die neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, VII (V-Z)", *FO*, c. XX, s. 31-55.
- "Slawische Wörter in der türkischen Sprache des 17. Jahrhunderts", *SSH*, 25 (FS L. Handrovics), s. 363-70.
- Studien über die arabischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, III (N-T)*, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdansk - Łódz, 147 s.
- "Die türkischen Lehnwörter im Talyschischen", Bednarczuk, L./Czapkiewicz, A. (eds): *Studia Indo-Iranica* (FS T. Pobozniak), Wrocław - Kraków, s. 147-81.
- Studien über die arabischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen, IV (U-Z und Nachträge)*, Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdansk - Łódz, 113 s.
- "Das osmanisch-türkische Wortgut bei J. Leunclavius (1591)", *PrJ*, 78, s. 127-50.
- Türkische Lehnwörter im serbischen Dialekt von Pirot* (= PrJ 111), Kraków, 78 s.

- "Geschichte des osmanisch-türkischen *pınar* 'Quelle'", *RO*, 49 (FS E. Tryjarski), s.185-90.
- "Studien zur türkischen Wortgeschichte (I)", *STC*, I, s.185-209.
- "Osmanisch-türkische und tatarische Lehnwörter im Polnischen und ihre Bedeutung für die türkische Wortgeschichte. - Kellner-Heinkele, B./Stachowski, M. (Hrsg.): *Laut- und Wortgeschichte der Türksprachen, Beiträge des Internationalen Symposiums, Berlin, 7. bis 10. Juli 1992*, Wiesbaden, s. 155-71.
- "Die Rolle des Griechischen in der Geschichte des Osmanisch-Türkischen", Smoczynski, W. (Hrsg.), *Analecta Indoeuropaea Cracoviensia I. Safarewicz memoriae dicata*, Kraków, s. 377 - 85.
- "Turzismen im Dushmani-Dialekt des Albanischen", Dávid, G./Vásáry, I. (eds): *Studia Orientalia Prof. Susannae Kakuk septuagennariae dicata* (= AOH 48), s. 465-72).
- "Historisches Wörterbuch der bildungen auf -cı ää-ıcı im Osmanisch-Türkischen" (*STC* 2), Kraków, 197 s.
- "Zur Geschichte des osmanisch-türkischen *zibın* 'eine Art Obergewand'", *SEC*, I, s. 117-24.
- "Arabisches Lehngut im türkischen Dialekt von Edirne", *RO*, 50, s. 243-50.
- "Zur Geschichte des osmanisch-türkischen *pabuç* 'schaftloser Schuh, Pantoffel", Kellner-Heinkele, B. / Zieme, P. (eds): *Studia Ottomanica. Festgabe für Gy. Hazaı*, Wiesbaden, s. 181-92.
- "Turczyzny w języku ukraińskiej prozy pamiętnikarskiej pierwszej połowy XVIII wieku", (XVIII Yüzyılın İlk Yarısında Ukrayna Hatıra Defteri Nesrinin Dilinde Türk Kelimeleri), Bolek, A. et al. (Red.): *Slowianie Wschodni, Między językiem a kultura* (Doęu Slavlar. Dil İle Kültür arasında), (FS W. Witkowski), Kraków, s. 151-157.
- "Turczyzny w dialektach serbsko-chorwackich", (Sırp-Hırvat Ağızlarında Türk Kelimeleri) (1). *PrJ*, 118, Kraków, s. 87-102.
- "Osmanlı Türkçesinde Yeni Farsça Alıntılar Sözlüğü. Wörterbuch der neuupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen", İstanbul, 303 s.
- "Zum Wortschatz der türkischen Mundarten Mazedoniens", *Languages and culture of Turkic peoples*, *STC*, 5, s. 255-62.
- "Ein bulgar-türkisches Lehnwort in den slawischen Sprachen (varkoć 'Haarzopf')", Laut, J.P. / Ölmez, M. (Hrsg.): *Bahşı Ögdisi. Festschrift für Klaus Röhrborn anlässlich seines 60. Geburtstags*, Freiburg - İstanbul, s. 379-89.
- "Das Suffix -rak in der osmanisch-türkischen Sprachgeschichte", *MT*, 20, s. 59-71.
- "Turczyzny w dialektach serbsko-chorwackich" (Sırp-Hırvat Ağızlarında Türk Kelimeleri) (2). *PrJ*, 119, s. 111-17.
- "Słownictwo pochodzenia orientalnego w utworach Adama Mickiewicza" (Adam Mickiewicz'in Eserlerinde Oryantal Kökenli Kelimeler). - Kurzowa, Z. / Cygal-Krupowa, Z. (Red.): *Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarodowej sesji naukowej w Krakowie. 4-6 grudnia 1997* (Mickiewicz ve Doęu Toprakları, Krakov'da Uluslararası Bilim Konferansında Sunulan Bildiriler, 4-6 Aralık 1997), Kraków, s. 230-246.

"Słownictwo polskie w *Dykcjonarzu tureckim* Marcina Paszkowskiego" (Marcin Paszkowski'nin Türkçe Sözlüğünde Lehçe Kelimeler, (1615), Brzezina, M./ Kurek, H. (Red.): *Collectanea Linguistica in honorem Casimiri Polanski*, Kraków, s. 243 - 53.

"*Index der türkischen Wörter*. - F. à Mesgnien Meninski: *Thesaurus Linguarum Orientalium Turcicae Arabicae Persicae. Lexicon Turcico-Arabico-Persicum*", c. VI, S. Stachowski ve M. Ölmez (ed.), (TDA 32), İstanbul 2000, 96 S.

"François à Mesgnien Meninski ve *Thesaurus Linguarum Orientalium Turcicae Arabicae Persicae. Lexicon Turcico-Arabico-Persicum*, c. I, S. Stachowski ve M. Ölmez (ed.), (TDA 27), İstanbul 2000.

Prof. Dr. Marek Stachowski (d. 1957)

Stanislaw Stachowski'nin oğlu olan Marek Stachowski Yagellon Üniversitesi Türkoloji bölümünden "Nurullah Ataç Günce adlı hatıra defterindeki yeni kelimeler" adlı yüksek lisans teziyle mezun olmuş ve 1988'de "Osmanlı Türkçesi'ndeki Avrupa Dillerinden Alıntılar" adlı teziyle doktorasını tamamlamıştır. 1991'de Berlin'deki Freie Üniversitesi'nde Türkoloji bölümünün kurulmasına yardımcı olmak için Almanya'ya gidip 1996'ya kadar orada karşılaştırmalı ve tarihî Türk dil bilimi dersleri vermiştir. 1995'de Yakutça ünlüleri anlatan *Geschichte des jakutischen Vokalismus* (Krakow, 1993) adlı kitabıyla doçent olmuştur. 1996'da *Studia Etymologica Cracoviensia (SEC)* adlı etimoloji dergisini çıkarmaya başlayan Marek Stachowski halen derginin editörlüğünü yapmaktadır. 1997'de Krakow'da Sibiry Dilleri Araştırma Grubunu kurmuş sonra bunu Orta Asya ve Sibiry Dilleri kürsüsüne çevirmiştir. 1998'de profesör olmuştur. 1999-2003 yılları arası, Yagellon Üniversitesi Macar filolojisi bölüm başkanlığını yürütmüştür. Toplam 6 kitap ve 170'den fazla makale yazmış, Türkiye, Almanya, Japonya, Finlandiya, Rusya ve Macaristan'da dersler vermiştir. Tarihî dil bilim ve etimoloji konularıyla ilgilenmektedir. Dolganca, Yakutça, Eski Türkçe ve Osmanlıca dilleri üzerine çalışmalar yapmaktadır. Ural, Slav ve Yenisey dilleri üzerine de araştırmaları mevcuttur:

Konsonantenadaptation Russischer Lehnwörter Im Dolganischen, Kraków, 1999, 140 s.
Dolganische Wortbildung, Kraków, 1997, 124 s.

"*Studien Zum Wortschatz Der Jakutischen Übersetzung Des Neuen Testaments*", (PAN - Oddz. w Krakowie, Prace Komisji Orientalistycznej 23), Kraków, 1995, 63 s.

"*Geschichte Des Jakutischen Vokalismus*", (Uniwersytet Jagiellonski, Rozprawy habilitacyjne, nr 264), Kraków, 1993, 208 s.

Dolganischer Wortschatz (Dolganca Sözlük), Kraków, 1993.

"Dolganischer Wortschatz - SUPPLEMENTBAND", Kraków 1998.

"Über einige altaische Lehnwörter in den Jenissej-Sprachen", *SEC*, 1996, sy. 1, s. 91-115; "Altaistische Anmerkungen zum "Vergleichenden Wörterbuch der Jenissej-Sprachen", *SEC*, 1997, sy. 2, s. 227-239.

"Zur Frage der ursprünglichen Bedeutung von finnisch Lappi 'Lapland'", *SEC*, 2002, sy. 7, s. 151-158.

- "On the problem of Oriental etymologies of Polish ogar and Hungarian agár 'hound'", *SEC*, 2003, sy. 8, s. 169-182.
- "A minimal probabilistic development model of Proto-Turkic E-type vowels", *FO*, 1998, sy. 34, s. 159-174.
- "Zwei alttürkische Konsonantenwechsel (š ~ s, š~ l), die Runik und die Altaistik", J. P. Laut / M. Ölmez (ed.), *Bahşi Ögdisi [FS Klaus Röhrborn]*, Freiburg - İstanbul 1998, s. 391-399. - "Chronology of some Yakut phonetic changes in the context of XVIIIth century Mongolian loanwords into Yakut", *RO*, 2005, sy. 58/1, (FS S. Kaluzyzski), s. 194-203.
- "Suffix- und Wortstammtypen im Jakutischen", *STC*, 1995, sy. 1, s. 163-174.
- "Zum türkischen yıldırım 'Blitz'", *UAYb*, 1984, sy. 56, s. 154-155.
- "Türkisch çocuk 'Kind'", *UAYb*, 1985, sy. 57, s. 79-89.
- "Beiträge zur Geschichte der geographischen und ethnischen Namen europäischen Ursprungs im Osmanisch-Türkischen", *UAYb*, 1986, sy. 58, s. 99-126.
- "Die Neologismen im Tagebuch von Nurullah Ataç (1953-1957)", *FO*, 1985-1986, sy. 23, s. 111-142.
- "Zu europäischen Völker- und Ortsnamen als Basis für osmanisch-türkische Phraseologismen", *UAYb*, 1987, sy. 59, s. 89-95.
- "Europäische Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen. Forschungsstand und -perspektiven", *PrJ*, 1988, sy. 87, s. 151-161.
- "Assimilierungswandel in den jakutischen Lautgruppen -IVs und -rVs", *PrJ*, 97, (1989), s. 121-129.
- "Über die jakutische Deklination", *UAYb*, 1989, 61, s. 97-120.
- "Der Lautwandel in der Deklination des jakutischen Interrogativpronomens tuox? 'was?'", *PrJ*, 1990, sy. 101, s. 115-120.
- "Westeuropäische Eigennamen als Appellativa im Osmanisch-Türkischen (Kurzfassung)", *Zweite Deutsche Turko-logenkonferenz. Thesenband zu den Referaten*, Gießen 1990, sy. 33, Cf. Nr. 33.
- "Über jakutische Glossen im Werk von W. Sieroszewski", Brendemoen, B. (ed.): *Altai-ca Osloensia. Proceedings from the 32nd meeting of the PIAC*, (Oslo, 12-16 Haziran 1989), Oslo, 1991, s. 301-315.
- "Bemerkungen zu einem neuen turkologischen Handbuch", *Handbuch der türkischen Sprach-wissenschaft, Teil I* (Bibliotheca Orientalis Hungarica 31), *FO*, 1990, ed. 1991, sy. 27, s. 237-256.
- "Persische Etymologien in der Geschichte der jakutischen Wortforschung", *ZDMG*, 1992, sy. 142, s. 105-119.
- "Das Täbris-aserbaidshische Wortgut bei Ali Ganjelû", *AOH*, 1991, ed. 1992, sy. 45/1, s. 55-87.
- "Beiträge zur Kenntnis der arabischen und persischen Lehnwörter in den südsibirischen Türksprachen", *FO*, 1992-1993, sy. 29, (FS A. Czapkiewicz, Teil 2), s. 247-259.

- "Das tungusische Diminutivsuffix -kän im Dolganischen", *TDA*, 1993, FS T. Tekin, sy. 3, s. 231-238.
- "Westeuropäische Eigennamen als Appellativa im Osmanisch-Türkischen", Laut, J. P./ Röhrborn, K.(eds), *Sprach- und Kulturkontakte der türkischen Völker, Materialien der 2. Deutschen Turkologen-Konferenz*, Rauschholzhausen, 13.-16. Temmuz 1990, (*Veröffentlichungen der Societas Uralo-Altaica* 37), Wiesbaden 1993, s. 165-172, Cf. Nr. 15.
- "Neue Turkologica aus Krakau", *TULIP*, 1993, sy. 6, s. 6.
- "Einige Namen für 'Dach' in den Türksprachen", *FO*, 1994, sy. 30, s. 193-201.
- "Über zwei Namen für 'Knochen' in den Türksprachen", *FO*, 1994, sy. 30, s. 203-207.
- "Der g ~ h-Wechsel im Dolganischen", *FO*, 1994, sy. 30, s. 209-216.
- "Ein handschriftliches vergleichendes Wörterbuch des Jakutischen von Adam Szymanski", *TDA*, 1994, sy. 4, s. 67-74.
- "Türkisch sarymsak ~ sarmysak 'Knoblauch'", *TDA*, 1994, sy. 4, s. 171-172.
- "Das jakutische Futursuffix -ya(x)", *JSFOu*, 1994, sy. 85, s. 183-188.
- "Der Instrumental im Jakutischen und Dolganischen", *JT*, 1994, sy. 2/2, s. 245-258.
- "Suffix- und Wortstammtypen im Jakutischen (Kurzfassung)", *Dritte Deutsche Turkologenkongferenz. Zusammenfassungen der Vorträge* (Leipzig, 4.-7. Ekim 1994), Leipzig 1994, s. 17, Cf. Nr. 50.
- "Neue turkologische Monographien aus Polen 1991-1993", *TULIP*, 1994, sy. 7, s. 10a-11b.
- "Suffix- und Wortstammtypen im Jakutischen", *STC*, 1995, sy. 1, s. 163-174.
- "The increasing of the number of syllables and the chronology of anaptyxis and prosthesis in West European loan-words of Ottoman Turkish", *STC*, 1995, sy. 1, s. 175-184.
- "Problem orientalnych etymologii polskiego ogar i węgierskiego agár", (Mac. agár ve leh. ogar kelimelerinin şarkî etimolojik sorunu), *SFPS*, 1995, sy. 32, s. 103-120.
- "Urtürkisch *mc, *nc und das jakutische Ordinalsuffix", *RO*, 1994, (ed. 1995, FS E. Tryjarski), sy. 49/2, s. 177-183.
- "[& Helinski, E.] Turco-Samoiedica", *FO*, 1995, sy. 31, s. 39-52.
- "Etymological studies on Khakas food names", *FO*, 1995, sy. 31, s. 147-161.
- "Jakutisch und dolganisch mas-'Baum'", *CAJ*, 1995, sy. 39/2, s. 270-274.
- "Arabische Etymologien in der Geschichte der jakutischen Wortforschung", *PrJ*, 1995, sy. 117, s. 125-138.
- "Über jakutische Etymologien im Werk von W. Sieroszewski", *JSFOu*, 1995, sy. 86, s. 187-195.
- "Der Komitativ im Jakutischen und Dolganischen", W. Smoczyński (ed.): *Analecta Indoeuropaea Cracoviensia, vol. II: Kurylowicz Memorial Volume. Part one*, Kraków 1995, s. 553-559.
- "Türkische Namen für 'Schwalbe' und ihre Spuren im Matorischen", *TDA*, 1995, sy. 5, s. 85-96.

- "Ein unbekannter turkologischer Brief", *TDA*, 1995, sy. 5, s. 231-238.
- "Über einige altaische Lehnwörter in den Jenissej-Sprachen", *SEC*, 1996, sy. 1, s. 91-115.
- "Słownictwo jakuckiego przekładu 'Nowego Testamentu'". (Yeni İncilin Yakutça tercümesinin sözvarlığı), *Sprawozdania z posiedzen Komisji Naukowych PAN*, Oddział w Krakowie, c. 39/1 (styczeń-czerwiec 1995, ed. 1996), s. 106-108.
- "Einige chakassische Etymologien", *UAJb*, NF 14, 1996, s. 218-230.
- "Über das Alter der dolganischen Sprache", *TDA*, 1996, sy. 6, s. 123-130..
- "Turcologica aus Krakau 1994-1995", *TULIP*, 1996, sy. 9, s. 5a-6a.
- "Altaistische Anmerkungen zum "Vergleichenden Wörterbuch der Jenissej-Sprachen", *SEC*, 1997, sy. 2, s. 227-239.
- "Bemerkungen zu Zahlwörtern sowie Datums- und Altersangaben im Dolganischen und Jakutischen", Berta, Á. (ed.): *Historical and linguistic interaction between Inner-Asia and Europe* (PIAC 39), Szeged 1997, s. 317-339.
- "Kaza(ch)ski i kecki czyli rozterki orientalisty", *JP*, 1997, sy. 77/4-5, s. 379a-380a.
- "A current bibliography of Turkic etymologies 1 (1994-1995)", *SEC*, 1997, sy. 2, s. 283-330.
- "Zametka po povodu arabskich i persidskich zaimstvovanij v dolganskom jazyke i putej ich proniknovenija na sever" (Dolgan Diline Arapça ve Farsça Kelimelerin İntikali ve Onların Kuzeye Geçiş Yollarına Dair), *TDA*, 1997, sy. 7, s. 41-54.
- "Dolganie, czyli Turcy zza Kola Polarnego. Relacja z badan terenowych na Półwyspie Tajmyr", (Dolganlar yani kutup dairesinden sonraki Türkler, Taymir yarımadasındaki alan araştırmaları), *Sprawozdania z posiedzen Komisji Naukowych PAN* - Oddział w Krakowie, c. 40/1 (styczeń-czerwiec 1996, ed. 1997), s. 44.
- "A current bibliography of Turkic etymologies 2 (1996-1997 et addenda)", *SEC*, 1998, sy. 3, s. 135-161.
- "[& A. Menz] Yakut, L. Johanson ve É. Á. Csató (ed.), *The Turkic Languages*, Londra & New York, 1998, s. 417-433.
- "Lexikalisierung der Possessivbildungen im Dolganischen und der a ~ y-Wechsel", *CAJ*, 1998, sy. 42/1, s. 88-98.
- "A note on Proto-Turkic *Cc, *cC clusters and Proto-Altaic sources of s and c in Turkic languages", *FO*, 1998, sy. 34, s. 149-158.
- "A minimal probabilistic development model of Proto-Turkic E-type vowels", *FO*, 1998, sy. 34, s. 159-174.
- "Erwiderung auf C. Schönigs Rezension über meine "Dolganische Wortbildung", *FO*, 1998, sy. 34, s. 226-228.
- "An example of Nganasan-Dolgan linguistic contact", *TL*, 1998, sy. 2/1, s. 126-129.
- "Studien zum baraba-tatarischen Konsonantismus", M. Stachowski (ed.), *Languages and culture of Turkic peoples* [Memorial Volume for Tadeusz Kowalski] (= STC 5), Kraków, 1998, s. 245-254.
- "Zwei alttürkische Konsonantenwechsel (š ~ s, š ~ l), die Runik und die Altaistik", J. P. Laut / M. Ölmez (eds): *Bahşi Ögdisi* [FS Klaus Röhrborn], Freiburg - İstanbul 1998, s. 391-399.

- "Der Terminus "Lenatürkisch", *TDA*, 1998, sy. 8, s. 29-34.
- "The Centre of Siberian Studies in Cracow", *IIAS*, 18/1999, s. 7.
- "Uralistisch-turkologische Überlegungen zur Fledermaus", *SEC*, 1999, sy. 4, s. 127-136.
- "Old Japanese FaFuri 'priest, shaman' and Yakut aba 'poison'.", Menges, K. H. / Naumann, N. (eds): *Language and Literature - Japanese and the other Altaic languages* [FS R. A. Miller], Wiesbaden, 1999, s. 19-27.
- "Korean-Turkic studies", Brzezina, M. / Kurek, H. (eds): *Collectanea linguistica in honorem Casimiri Polanski*, Kraków 1999, s. 231-241.
- "Abriß der Konsonantenadaptation der westeuropäischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen", *TDA*, 1999, sy. 9, s. 67-117.
- "Der Ursprung von Unmöglichkeitssuffixen des Osmanisch-Türkischen [preprint]", *Kleine turkologische Beiträge aus Beijing, Berlin, Freiburg, Kraków und Leipzig, als Ehrengaben dargebracht dem Freund und Kollegen György Kara anlässlich seines 65. Geburtstages am 23. Juni 2000 in Berlin*, Berlin 2000, s. 17-22.
- "Der Ursprung von Unmöglichkeitssuffixen des Osmanisch-Türkischen", *TDA*, 2000, sy. 10; (FS Gy. Kara), s. 25-31.
- "Abriß der Konsonantenadaptation der westeuropäischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen", *TDA*, 2000, (FS Gy. Kara), sy. 10, s. 139-189.
- "Jakutische und dolganische Bezeichnungen für 'Penis' vor sibirischem Hintergrund", *SEC*, 2000, sy. 5, s. 141-144.
- "A current bibliography of Turkic etymologies 3 (1998-1999 et addenda)", *SEC*, 2000, sy. 5, s. 149-194.
- "Dolganische Monatsnamen", *CAJ*, 2000, sy. 44/2, s. 293-300.
- "Jakutisch abahy "Teufel"", *SEC*, 2001, sy. 6, s. 173-180.
- "Uralistik und Turkologie - geschieden und doch verliebt", Pusztay, J. (ed.): *Vade mecum! A huszonötödik óra (A Berzsenyi Dániel Foiskola Uralisztikai Tanszékének [1991-2001] jubileumi konferenciája [2001, április 26-27.])*, Szombathely 2001, s. 209-225.
- "Turecko-węgiersko-słowiańskie tło etnonimu Cygan", (Cygan halk adının Türk-Macar-İslav altyapısı), *Slav*, 2001, (ed. 2002), sy. 31, s. 27-37.
- "Das Ethnonym Zigeuner, sein slawisch-türkischer Hintergrund und ungarisch szegény 'arm'", *SEC*, 2002, sy. 7, s. 159-169.
- "Beiträge zur affixalen Wortbildung westeuropäischer Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen", Hauenschield, I. / Schönig, C. / Zieme, P. (eds): *Scripta Ottomana et Res Altaicae* [FS B. Kellner-Heinkele], Wiesbaden 2002, s. 313-320.
- "A note on the Turkmen name for dragon/monster/snake", *FO*, 2002, sy. 38, s. 191-192.
- "Alttürkische Wortstudien", Ölmez, M. / Raschmann, S.-Ch. (ed.): *Splitter aus der Gegend von Turfan* [FS P. Zieme], İstanbul - Berlin 2002, s. 299-308.
- "Zaimstvovannye slova v dolganskom jazyke (Obzor problemy)", (Dolgancada ödünç kelimeleri. Sorunun genel incelenmesi) *KULR*, 2002, sy. 21, s. 1-24.

- "K voprosu o vremeni voznikovenija dolganskogo jazyka", (Dolganca dili oluşunun tarihi sorusuna doğru) Plungjan, V. A. / Urmancieva, A. Ju. (eds): *Jazyki mira. Tipologija. Uralistika - Pamjati T. Zdanovej. Stat'i i vospominanija* [FS T. Ju. Zdanova], Moskova 2002, s. 565-572.
- "On the problem of Oriental etymologies of Polish ogar and Hungarian agár 'hound'", *SEC*, 2003, sy: 8, s. 169-182.
- "Eine neue Übersicht über die mongolischen Sprachen", Janhunen, J. (ed.): *The Mongolic languages*, Londra - New York 2003], *FO*, 2003, sy. 39, s. 203-210.
- "Przegląd problemów związanych z badaniem zapożyczeń w języku dolganskim", (Dolgan dilindeki alıntı araştırmalarının sorunlarının değerlendirmesi), Chruszczewski, P. P. (ed.): *Aspekty współczesnych dyskursów*, Kraków, 2004, s. 344-357.
- "Uwagi o zapożyczeniach altajskich w języku prasłowiańskim i kwestie pokrewne", (Eski Slavcadaki Altay alıntıları hakkında dikkatler ve buna bağlı sorunlar), Siemieniec-Golas, E. / Pomorska, M. (eds): *Turks and non-Turks. Studies on the history of linguistic and cultural contacts*, *STC*, 2005, sy. 10, s. 437-454.
- "Chronology of some Yakut phonetic changes in the context of 18th century Mongolian loanwords into Yakut", *RO*, 2005, (FS S. Kaluzynski), sy. 58/1, s. 194-203.
- "Turkologische Anmerkungen zum Altaischen Etymologischen Wörterbuch", [(Rev.): Starostin, S. / Dybo, A. / Mud-rak, O.: *Etymological dictionary of the Altaic languages*, vol. 1-3, Leiden - Boston 2003], *SEC*, 2005, sy. 10, s. 226-246.

Dr. Zygmunt Abrahamowicz (1923-1990)

Polonya Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsünde görev yapan ve Türkiye-Polonya ilişkilerini araştıran Zygmunt Abrahamowicz kendini tarih konularını çalışmaya adamıştır. Abrahamowicz, *Katalog dokumentów tureckich I*, Krakow 1959'de Polonya kütüphanelerinde bulunan Türkçe belgeler ışığında 1455-1672 yılları arasındaki Polonya ve komşu ülkeler arasındaki diplomatik ilişkilere ışık tutan belgelerin analizini yapmıştır. Abrahamowicz tarafından yayımlanan *Księga podróży Ewliji Czelebiego* (Evliya Çelebi'nin Seyahat Kitabı, Varşova, 1969)'nda XVII. yüzyılda Evliya Çelebi'nin Rumeli ve Kırım'a yaptığı seyahatlar üzerine değerlendirmeler ortaya koymuştur. *Historia chana Islam Gereja III (İslam Giray III'ün Tarihi*, Varşova, 1971) adlı çalışmasında XVII. yüzyılın ortasında Polonya-Tatar ilişkileri üzerine değerli malzemeleri gün ışığına çıkarmıştır. *Kara Mustafa pod Wiedniem. Zródła muzulmanskje do dziejów wyprawy wiedenskiej 1683* (Viyana Savaşındaki Kara Mustafa Paşa. 1683 Viyana Kuşatması ile İlgili Müslüman Kaynakları, Krakow, 1973) adlı kitabında 1683'teki Viyana kuşatmasını Türk kaynaklarına dayanarak incelemiştir. Diğer çalışmaları şunlardır:

- "Dokumenty tatarskie i tureckie w zbiorach polskich", (Polonya Koleksiyonlarında Türk ve Tatar Dökümanları), *FO*, 1954, sy. 2, s. 141-148.
- "Polska wystawa muzealno-archiwalna w Ankarze i Stambule", (Ankara ve İstanbul'da Polonya Müze-Arşiv Sergisi), *Archeion*, 1960, sy. 32, s. 147-151.

- "Four Turkish Letters to the King and Chancellor of Poland at the Svenska Rikarkivet in Stockholm", *Acta Orient. Hung.* 1961, sy. 13/1-2, s. 63-70.
- "Regesty i opis 31 dokumentów tureckich, łacinskich i polskich z XII-XVIII w. Archiwum Wilanowskiego" (Wilan Arşivinden XII-XVIII. Yüzyıl Türkçe, Latince ve Lehçe 31 belge), Wł. Semkowicz, *Przewodnik po zbiorze rękopisów wilanowskich*, Warszawa 1961, s. 34-44.
- "Persiches kasane in türkischen und slavischen Sprachen und in der Toponymik des Dest-i Qipcaq", *UAJb*, 1964, sy. 36/3-4, s. 253-262.
- "Trzy tureckie strategiczne mapy Ukrainy" (Ukranya'nın üç Türk stratejik haritası), *SPKNO*, 1964, sy. 2, s. 103-105.
- "Turcic Geographic Names "Qaci" and "Qaci Sarayi" in Crimea", *FO*, 1964, sy. 6, s. 244-247.
- "Die türkische Herrschaft in Podolien (1672-1699)", *Actes du Premier Congrès International des Etudes Balkaniques et Sudest-européennes*, Sofya 1969, sy. 3, s. 777-780.
- "Staraja tureckaja karta Ukrainy s planom vzryva dneprovskich porogov i ataki tureckogo flota na Kiev" [French summary]: Une ancienne carte turque de l'Ukraine avec le plan de l'explosion des rapides du Dnieper et de l'attaque de la flotte turque contre Kiev [in:] *Vostocnyje Istocniki po Jugo-vostocnoj i central'noj Evropi*, Moskva 1969, sy. 2, s. 76-97.
- "The Expressions "Fish-foot" and "Lion-fish" in Turkish and Persian", *FO*, 1970, sy. 12, s. 25-32.
- "Sultan osmanski jako cesarz rzymski (kajser-i Rum)", (Roma İmparatoru Olarak Osmanlı Sultanı), *SPKN Oddz*, 1971, sy. 15/2, s. 409-410.
- "Termin "kozak" oraz nazwy Zaporozców i Zaporozza u Tatarów krymskich i Turków", (Türk ve Kırım Tatarları arasında Zaporoz adı ve Kozak terimi), *SPKN Oddz*, 1971, sy. 15/1, s. 69-71.
- "Drei Veröffentlichungen der armenisch-kiptschakischen Denkmäler aus Kamieniec Podolski", *Asian and African Studies*, Bratislava, 1972, sy. 8, s. 165-177.
- "Ein Spiegelbild der Türkei im achtzehnten Jahrhundert. Ein Istanbuler Codex mit türkischen Kostümbildern, seine Ausgabe und seine Zusammenhänge mit Polen", *Der Islam*, 1975, sy. 52/1, s. 132-140.
- "François II Rakóczi et la Pologne", *Türk-Macar kültür münasebetleri ışığı altında II. Rákoczi Ferenc ve Macar mültecileri sempozyumu*, İstanbul, 1976, s. 57-67.
- "La tughra ottomane de l'Empereur de Russie", *Turcica*, 1976, sy. 8/1, s. 231-145.
- "Quellen zur osmanischen Geschichte in Polen. Ihre Bestände, bisherige Ausgabe und Perspektiven", *Studi Preottomani e Ottomani. Atti del Convegno di Napoli (24-26 settembre 1974)*, Napoli 1976, s. 1-5.
- "Rákoczi és a török könyvnyomtatás", (Rákoczi ve Türkiyede Yayımlanan Kitap) *Magyar Könyvszemle*, Budapeşte, 1977, sy. 93/2, s. 178-181
- "Kara Mustafa Pascha", *Türken vor Wien. Europa und die Entscheidung an der Donau 1682*, Salzburg, 1982, s. 241-250.
- "Der politische und ökonomische Hintergrund des Wiener Feldzuges von Kara Mustafa", *ZNUJ*, nr 672, PrHist z. 75, Kraków, 1983, s. 9-44.

- "Europàs erbeutete Türkenschatze", *Die Turken vor Wien. Europa und die Entscheidung an der Stadt Wien, 5 Mai bis 30 Oktober 1683*, Viyana 1983, s. 172-180.
- "Jan III Sobieski i bitwa wiedeńska siwietle zródel muzulmanskich", (İslam Kaynakları ışığında Viyana Savaşı ve Jan III Sobieski), *Wiktoria Wiedeńska i stosunki polsko-austriackie 1683 - 1983*, Lublin 1983, s. 37-48.
- "Jan III Sobieski w oczach muzulmanskich sasiadów Rzeczypospolitej", (Polonya Müslüman Komşuları Gözünde Jan III Sobieski) *Hejnal Mariacki*, Kraków, 1983, s. 18.
- "Kronikarze muzulmanscy o Janie III Sobieskim i bitwie wiedeńskiej", (İslam Kaynaklarına göre Viyana Savaşı ve Jan III Sobieski), *Akcent*, 1983, sy. 3, s. 32-42.
- "Neuere und neueste polnische Literatur über den Krieg und Frieden Polens mit den Türken und Tataren vom 13. bis zum 18. Jahrhundert", *Die Türkenkriege in der historischen Forschung. Forschungen und Beiträge zur Wiener Stadtgeschichte*, Wien 1983, s. 53-77.
- "Tło polityczne i ekonomiczne wyprawy wiedeńskiej Kara Mustafy", (Kara Mustafa'nın Viyana Seferinin Ekonomik ve Politik Arkaplanı), *KwHist*, Varşova, 1983, 1.90, s. 21-54.
- "Turcy i Polacy w r. 1683 i w r. 1983", (1683 ve 1983'te Polonya ve Türkler), *Wiselka*, 1983, sy. 1, s. 13-15.
- "Wyprawa wiedeńska Kara Mustafy - założenia i skutki", (Kara Mustafa'nın Viyana Seferi, sebepleri ve sonuçları), *Oswiata Kultura Nauka. Zeszyty PAN*, 1983, sy. 6-7/40-41, s. 27-135.
- "Das Türkenjahr 1683 in islamischer Sicht expedition", *Religion und Kultur an Zeitwenden. Auf Gottes Spuren in Österreich*, Viyana-Münih, 1984, s. 99-116.
- "Islamische Quellen zur Geschichte des Türkenjahres 1683 expedition", *Internationaler Kongree für Militärgeschichte, Wien 6.10.1983. Beiträge*, Viyana, 1984, s. 323-329.
- "La campagna turca contro Vienna del 1683 vista dopo i tre secoli expedition", *Römische Historische Mitteilungen*, sy. 26/24, s. 279-287.
- "Bunczuki i choragwie tureckie w zbiorach polskich", (Polonya Koleksiyonlarında Türk sancakları ve tuğları), *Tryumf Wiedeński 1683, Arsenal polski*, Kraków, 1985, s. 24-27.
- "Die türkische Herrschaft in Podolien 1672 - 1699. Part II. Die administrative Einteilung des vilayet-i Kamanice. Die Türkischen Militärlehen daselbst", *Habsburgisch-osmanische Beziehungen*, Viyana, 1985, s. 187-192.
- "Turcology in Poland: Achievements and Some Problems for Future Development", *International Journal of Turkish Studies*, 1984-1985, sy. 3/1, s. 123-138.
- "Qagalga - qagalga - qagilga - qalga etc. A Mongol Title in Turkish Khanates", *Annali dell'Instituto Orientale di Napoli*, 1986, sy. 46, s. 419-431.
- "Polonya'da Türkoloji: başarıları ve gelecekteki gelişimi ile ilgili bazı sorunlar", *Belle-ten*, 1987, c. LI, 200, s. 1003-1026.
- "Two Religious Poems by the Polish XVIth Century Poet Jan Kochanowski in Karaite", *Bulletin d'Etudes Karaïtes*, 1989, sy. 2, s. 65-82.

"Two maps printed by Ibrahim Müteferrika in 1724/25 and 1729/30", *Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul Meddelanden*, 1990, sy. 15, s. 46-66.

"Comments on Three Letters by Khan Islam Gerey III to the Porte (1651)", *Harvard Ukrainian Studies*, Haziran 1990, c. XIV, sy. 1-2, s. 132-143.

Włodzimierz Zajaczkowski (1914-1982)

Krakov'daki Türkoloji'de görev yapan Prof. Dr. Włodzimierz Zajaczkowski anadili Karaimce alanında araştırmalar yapmıştır: "Die arabischen und neupersischen Lehnwörter im Karaimischen" (*FO*, 1961, sy. 3, s. 177-212); "Die mongolischen Elemente in der karaimischen Sprache" (*FO*, 1960, sy. 2, s. 296-302). Moskova'da Instytut Jezykoznavstwa Akademii Nauk ZSRR ile Komitet Nauk Orientalistycznych PAN'ın ortak yayını olarak çıkan *Karaimce-Rusça Sözlük*'ün grup derlemesini yapmıştır.

W. Zajaczkowski'nin araştırmalarının diğer bir alanı Balkan Yarımadası'ndaki Gagavuzların ve Dobruca'daki Tatarların dil ve folklorüdür: "Gagauskie teksty folklorystyczne" (Gagavuz Folklor Yazıları), *Ezikovedsko-etnografski izsledovanija v pamet na akad. S. Romanski* (Dilbilimi-Etnoğrafya Araştırmaları, S. Romanski Anısına) Sofya, 1960, s. 855-886; "Poslovicy i pogovorki gagauzov iz Bolgarii" (*FO*, 1962, sy. 5, s. 127-164); *Jezyk i folklor Gagauzów z Bulgarii* (*Bulgaristan'daki Gagavuzların Dili ve Folkloru*, Krakow, 1966), "Vocabulaire gagaouze-français" (*FO*, 1966, sy. 7, s. 29-73); "Z poezji ludowej tatarsko-karaimskiej na Krymie" (Kırım'daki Tatar-Karaim Halk Şiirlerinden Örnekler), (*RO*, 1961, c. XXIV, sy. 2, s. 119-147); "Tatarische Volkslieder aus Dobrudscha" (*FO*, 1963, sy. 4, s. 105-142); "Vocabulaire gagaouze-français" (*FO*, 1965, sy. 7, s. 29-73); *Gagavuz Folklore*, (Krakow, 1976); *Jezyk i folklor Tatarów z Dobrudzy rumunskiej* (*Dobruca Tatarlarının Dili ve Folkloru*, Krakow, 1975).

Troki yerel lehçesi ve Karaim etnoğrafyası ve sözlüğü üzerine de birtakım makaleler yayımlamış, Doğu Avrupalı Karaimler üzerine de çalışmalar yapmıştır: "Die arabischen und neupersischen Lehnwörter im Karaimischen" (*FO*, 1961, sy. 3, s. 177-212); "Ein Bruchstück des Hebräisch-Karaimischen Wörterbuches" (*Ural-Altische Jahrbücher*, 1963, sy. 36, s. 429-433); "Beitrag zur Erforschung des karaimischen Wortschatzes" (*FO*, 1977, sy. 18, s. 199-204); *Przysłowia, powiedzenia i formułki Karaimów trockich* (Troki Karaimlerinin Atasözü ve Deyimleri, Krakow, 1947); "Z poezji ludowej tatarsko-karaimskiej na Krymie" (Kırımdaki Tatar-Karaim Halk Şiirinden), (*RO*, 1961, sy. 24); "Krymsko-tatarskie poslovicy i pogovorki", (*FO*, 1966, sy. 8, s. 111-118).

Włodzimierz Zajaczkowski, aşağıdaki makalelerinde diğer Türk halklarının folklorleriyle de ilgilenmiştir: "Zwei türkische Zuckungsbücher (seğirname)" (*FO*, 1966, sy. 8, s. 89-109), "Türkische Vierzeiler-Mani aus Bulgarien" (*FO*, 1972-1973, sy. 14, s. 119-153).

W. Zajaczkowski Türk onomastiği ile de uğraşmıştır: "Contributions a la toponymie turque de la Crimée", *Symbolae in honorem Z. V. Togan*, İstanbul, 1955, s. 231-238; "Zu den Tiernamen der in türkischen Toponymie", *Onomastica*, 1958, c. IV, s. 299-309; "Tureckije elementy v toponimii Balkanskogo poluosrova", *Actes du Premier Congrès International des Etudes Balkaniques*, VI, Linguistique, Sofya 1968, s. 101-105; "Die türkmenischen Personennamen" (*FO*, 1971, sy. 13, s. 323-342).

- "Z dziejów orientalistyki w Uniwersytecie Jagiellońskim" (Yagellon Üniversitesinde Doğubilim Tarihinden), Kraków 1964, *Nadbitka UJ*. Wydawnictwa Jubileuszowe t.9 Wydział Filologii, Historia Katedr, s. 367-381.
- "Dorobek polskich uczonych w zakresie badan Wschodu muzulmanskiego w I polowie XX wieku" (20'nci Yüzyılın İlk Yarısında Polonyalı Araştırmacıların Müslüman Doğu Araştırmaları), *Zycie Nauki* sy.VII, s. 446-452.
- "Bibliografia T. Kowalskiego" (T.Kowalski Bibliyografyası), *RO*, 1951-1952, sy. 17, s. XVII-XXXVI.
- "Loewenthal Rudolf: the Turkish Language and literatures of Central Asia", *A Bibliography's Gravenhage 1957*, *Lingua Posnaniensis*, 1957, sy. 7, s. 305-311.
- "Philologiae Turcicae Fundamenta", *FO*, 1959, sy. 3, s. 329
- "Sesja poswiecona zagadnieniom historii i ekonomiki Afganistanu, Iranu i Turcji" (Afganistan, İran ve Türkiye'nin Tarihi ve Ekonomisi Sempozyumu), *FO*, 1963, sy. 2, s. 150-151.
- "Zwei türkische Zuckungsbücher segirname", *FO*, 1966, s. 77-108.
- "Tureckie piosenki ludowe z Bulgarii" (Bulgaristan'da Türk Halk Şarkıları), *RO*, 1976, sy. 38, s. 303-308.
- "Aserbajdşanische Sprachproben", *FO*, 1968, sy. 10, s. 31-49.
- "Der Wortschatz des Gagausen als Abbildung ihrer Beschäftigung", *FO*, 1979, sy. 20, s. 23-29.
- "Die bibliographischen Materialien zur Erforschung der karaimischen Sprache und Volkskunde", *FO*, 1959, sy. 1-2, s. 338-346.
- "Die krimkaraimischen Sprichwörter", *FO*, 1959, sy. 1/1, s. 57-61.
- "Die mongolischen Elemente in der karaimischen Sprache", *FO*, 1959, sy. 1/1, s. 296-302.
- "Die türkmenischen Personennamen", *FO*, 1971, sy. 13, s. 323-342.
- "Karaimische kultische Lieder", *FO*, 1975, sy. 14, s. 131-143.
- "Karaimische Übersetzungen des Alten Testament", *FO*, 1980, sy. 21, s. 161-162.
- "étnogenezu gagauzov", *FO*, 1974, sy. 15, s. 77-86.
- "Poslovicy i pogovorki gagauzov iz Bolgarii", *FO*, 1963, sy. 5, s. 127-163.
- "Regionale Ethnonyme im Karaimischen", *FO*, 1976, sy. 17, s. 259-260.
- "Sostoyanie i blizaysie zadaci izuceniya Gagauzov", *FO*, 1960, sy. 2, s. 43-51.
- "Sur le genre féminin en langue karaité", *FO*, 1969, sy. 11, s. 315-317.
- "Türkische Sprachproben aus Mazedonien", *FO*, 1967, sy. 9, s. 19-51.
- "Bibliografia prac H. Seraji Szapszala" (H.Serai Şapşal'ın Çalışmalarının Bibliyografyası), *Mysl Karaimska*, 1939, c. XII, s. 6-10.
- "Z dziejów gminy w Lucku" (Luck Cemaatinin Tarihinden), *Mysl Karaimska*, 1939, c. XII, s. 109-110.
- "Listy z Halicza, cz. 4, Hazzanat", *Mysl Karaimska*, 1925, sy. 1, s. 41-42.
- "Izaak z Trok (1533-1594), polemista karaimski", *Polski Słownik Biograficzny*, 1962, c. X, s. 193-194.

- "Seraja Szapszal (8.V.1873-18.XI.1961) ", *Przegląd Orientalistyczny*, 1962, sy. 1 (41) s. 91-92.
- "Lobanos Józef (1878-1947), pisarz karaimski, duchowny" (Lobanos Jozef, Karaim yazarı ve din adamı), *Polski Słownik Biograficzny*, 1973, c. XVIII, s. 369.
- "Lucki Józef Salomon (1770-1855), pisarz karaimski" (Lucki Jozef Salomon, Karaim yazarı), *Polski Słownik Biograficzny*, 1973, c. XVIII s. 512-513.
- "Lucki Sima Izaak (zm.1776), pisarz karaimski i bibliograf" (Lucki Sima Izaak, Karaim Yazarı ve bibliografist), *Polski Słownik Biograficzny*, 1973, c. XVIII, s. 513.
- "Malinowski Józef (w.XVI/XVII), teolog karaimski" (Malinowski Jozef, Karaim Din Bilgini), *Polski Słownik Biograficzny*, 1974, c. XIX, s. 345-346.
- "Mardkowicz Aleksander (1875-1944), karaimski pisarz i działacz" (Mardkowicz Aleksander, Karaim Yazarı), *Polski Słownik Biograficzny*, 1974, c. XIX, s. 617-618.
- "The Karaites in Eastern Europe", *Encyclopaedia of Islam*, Leiden, 1975, c. IV, s. 608-609.
- "Mordechaj ben Nisan (XVII/XVIII r.) karaimski historyk i filolog" (Mordechaj ben Nisan, Karaim Tarihçisi ve Filologu), *Polski Słownik Biograficzny*, 1976, c. XXI, s. 764.
- "Karaimische kultische Lieder", *Ural-Altäische Jahrbücher*, 1976, c. XLVIII, s. 249-257.

Ewa Siemieniec-Golas

1978 yılında Yagellon Üniversitesi Türkoloji bölümünden mezun olan Prof. Dr. Ewa Siemieniec-Golas 1980'de aynı bölüme asistan olarak girmiş ve 1990'da 'The Formative Structure of Substantives in the XVIIth Century Turkish Language' adlı teziyle doktora çalışmasını tamamlamıştır. Çalışma alanları, XVII. Yüzyıl Osmanlı Türkçesi, Türkçe isimlerin tarihsel oluşumu, Karaçay-Balkar dili olan Ewa Siemieniec-Golas şu anda hem Enstitü müdürlüğünü hem Türkoloji bölüm başkanlığını yürütmektedir.

- "The Formation of Substantives in XVIIth Century Ottoman Turkish", *STC*, 1997, sy. 3.
- "Karachay-Balkar Vocabulary of Proto-Turkic Origin", *STC*, 2000, sy. 7.
- Turkish Lexical Content in ditionario della lingua italiana-turchesca by Giovanni Molino (1641)*, Krakow, 2005.
- "The Nouns with Suffix -lik in the XVIIth Century Ottoman-Turkish Language", *FO*, 1985-1986, sy. 23, s. 143-160.
- "A Brief Sketch of Substantive Derivation in the XVIIth Century Turkish Language", *FO*, 1989, sy. 26, s. 107-121.
- "William Seaman and His Grammatica Linguae Turcicae (1670)", *FO*, 1992-1993, sy. 29, s. 231-236.
- "Angielskie źródła do historii języka tureckiego XVII wieku", (XVII. Yüzyıl Türkçesi Tarihine İngiliz Kaynakları) *Studia Thaddaeo Lewicki Oblata*, 1994, s. 99-105.
- "Forgotten Turkish Translation of the New Testament", *FO*, 1995, sy. 31, s. 258-259.
- "Turkish Words in Smith's Epistolae Quatour (1674)", *STC*, 1995, sy. 1, s. 125-149.
- "The Suffix -ici as one of the most Productive Formatives in the XVIIth Century Turkish Language", *STC*, 1995, sy. 1, s. 151-162.

- "Chuvash Words in Pallas Dictionary (1787-89)", *FO*, 1996, sy. 32, s. 65-87.
- "Turecki teatr cien-Karagöz" (Karagöz - Türk Gölge Tiyatrosu), *Teatr Orientu Materialy z sesji naukowej*, Krakow, 1998, s. 37-45.
- "Suffix -gi in the History of Ottoman-Turkish", *Materialia Turcica*, 1998, sy. 19, s. 5-22.
- "Unknown Italian-Turkish Vocabulary", *STC*, 1998, sy. 5, s. 237-244.
- "Tadeusz Kowalski (1889-1948)", *STC*, 1998, sy. 5, s. 9-11.
- "Suffix -lik in Karachay-Balkar", *FO*, sy. 36, s. 293-299.
- "Chuvash Words in the Pallas Dictionary (1787-1789)", *STC*, 2001, sy. 8, s. 121-140.
- "Foregn Elements in Karachay-Balkar", *Turcic Languages*, 2002, sy. 6/2, s. 192-198.
- "Flota turecka w swietle przekazów polskich źródeł historycznych" (Polonya Tarih Kaynaklarının Işığında Türk Donanması), *Studia Mediterranea*, sy. 1, s. 171-176.
- "Derivational activity of foreign elements in Karachay-Balkar", *International Symposium 'The Typology of Argument Structure and Grammatical Relations*, 11-14 Mayıs 2004, Kazan, Proceedings, s. 114-115.
- "Loan words and their derivational activity in Karachay-Balkar", *RO*, 2005, c. LVIII, z.1, s. 186-191.

Grazyna Zajac

Krakov Yagellon Üniversitesi Doğu Dilleri Enstitüsü Türkoloji bölümünü 1983 yılında bitiren ve profesör Jan Ciopinski gözetiminde Ahmet Hamdi Tanpınar'la ilgili master tezi hazırlayan Grazyna Zajac, aynı enstitüde asistan olarak çalışmaya başlamıştır. 1995'te "Orhan Kemal'in Hayatı ve Eserleri" adlı teziyle doktor unvanını almıştır. Yeni Türk Edebiyatı ile ilgili dersler vermektedir. Grazyna Zajac, master tezleri için Türk Edebiyatı'nın önde gelen kimi isimlerini teşvik ederek, 30 öğrencisine master tezi vermiştir. Bilimsel çalışmalarını Yeni Türk Edebiyatı, Tarihte Polonya-Türk Kültürel İlişkileri ve Kıbrıslı Türk Edebiyatı üzerinde yoğunlaştıran Zajac, şimdilerde ise, II. Abdülhamid devri Türk edebiyatçılarının anı kitaplarını konu alan doçentlik kitabını hazırlamaktadır. Zaman zaman, Polonya'da düzenlenen sempozyumlara katılarak, Türk Edebiyatını tanıtmaya gayret göstermektedir. Türkiye'de ve KKTC'de tertiplenen sempozyumlara da katılan Zajac, Kıbrıslı, Türk ve Polonya yazarlarının Türkçe'den Lehçe'ye ve Lehçe'den Türkçe'ye tercümelerini de yapmaktadır. KIBATEK (Kıbrıs-Balkanlar-Avrasya Türk Edebiyatları Vakfı) Polonya temsilcisidir.

- "The Child in the Orhan Kemal's Output (set against the background of his literary development from socialist realism to the psychological novel)", *FO*, 1992-1993, sy. 29, s. 273-293.
- "Aszyk Veysel - niewidomy piewca Anatolii", (Aşık Veysel - Anadolu'nun Âma Ozanı), *PO*, 1993, sy. 3-4, s. 166-177.
- "Narodziny tureckiej powiesci", (Türk Romanının Doğuşu), *Studia Orientalia Thad-daeo Lewicki Oblata*, Materialy sesji naukowej poswieconej pamieci Profesora Tadeusza Lewickiego, Kraków, 1994, s. 115-140.

- "Grupy semantyczne nazw zwierząt w przysłowiaach tureckich i ich symbolika", (Türk Atasözlerinde Hayvan Adlarının Semantik Grupları ve Manaları.), *Stylistyczne konfrontacje*, Opole, 1994, s. 175-181.
- "Początki tureckiej dramaturgii", (Türk Tiyatrosunun Başlangıcı), *Teatr Orientu*, Materiały z sesji naukowej, Kraków, 1998, s. 25-36.
- "Tersine Dünya" - Orhan Kemal'in Tanınmayan Romanı", *STC*, 1998, sy. 5, s. 288-300.
- "Türkçe Öğretiminde Edebiyatın Önemi", *Dil Dergisi*, Ağustos 1999, sy. 82, s. 63-66.
- "Rola przekładów z literatur europejskich w procesie powstawania tureckiej literatury narodowej w XIX wieku", (XIX. Asır Millî Türk Edebiyatının Doğuşunda Avrupa Edebiyatlarından Çevirinin Rolü), *Miedzy oryginalem a przekładem*, 1999, sy. 5, s. 45-57.
- "Kırk Yıl (Forty Years) - The Memoirs by Halit Ziya Uşaklıgil", *FO*, 2000, sy. 36, s. 353-365.
- "Tarihte Polonyalıların Kıbrıs Hakkında Bilgileri", Üçüncü Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi, Gazimağusa, 2000, s. 105-120.
- "Cyprus in Early Polish Descriptions", *STC*, 2001, sy. 8, s. 157-169.
- "Tersine Dünya - Orhan Kamalin Tanınmayan Romanı", *Filoloji Araştırmalar*, XV. kitab, Bakü/Azerbaycan, 2001, s. 92-110.
- "Türk Dilinin Tedrisinde Edebiyatın Önemi", *Filoloji Araştırmalar*, XVI kitab, Bakü/Azerbaycan 2002, s. 9-14.
- "„Qırx il“-Xalid Ziya Uşaklıgilin Hatireleri", *Filoloji Araştırmalar*, XVI-I kitab, Bakü/Azerbaycan, 2002, s. 17-29.
- "Azerbaycan Hürriyet Savaşı", *Medeniyet Dünyası*, Bakü/Azerbaycan, 2002, sy. 5, s. 115-116.
- "The Ottoman School and Education of Sultan Abdulhamid Period in the Light of the Memoirs of Turkish Writers", *FO*, 2002, sy. 38, s. 203-212.
- "O przekładzie z tureckiego na przykładzie „Legendy Tysiaca Byków” Yaşara Kemala", (Yaşar Kemal'in "Binboğalar Efsanesi"nin Tercümesi Örneğiyle Türkçe'den Çeviri Problemlerine Dair.), *Jezyki Orientalne w Przekładzie*, Prace Komisji Orientalistycznej PAN, Kraków, 2002, s. 227-233.
- "Orhan Kamalin eserlerinde uşaq obrazları", *Filoloji Araştırmalar*, XVII-I kitab, Bakü/Azerbaycan, 2003, s. 14-35.
- "Erken Polyak Qaynaqları Kipr Haqqında", *Filoloji Araştırmalar*, 19-uncu kitab, Bakü/Azerbaycan, 2003, s. 6-19.
- "Badacz Kaukazu Juliusz Strutynski (1810-1878) i jego „Giul-Szada", (Kafkasya Araştırmacısı Juliusz Strutynski (1810-1878) ve Onun "Gül-Şada" Romanı), *Wśród Jarlyków i Fermanów*, materiały z sesji naukowej poświęconej pamięci dra Zygmunta Abrahamowicza, Kraków, 2004, s. 151-166.
- "Dünden Bugüne Polonya Tatarları ve Şair, Bilim Adamı Selim Chazbijewicz'in Şiirleri, *Kibatek Edebiyat Sempozyumu*, Ankara, 2004, s. 113-126.
- "Mehmet Rauf and his Memoirs", *FO*, 2004, sy. 40, s. 267-278.
- "Polonya Basımında 1974 Kıbrıs Olayları", *Dördüncü Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi*, Gazimağusa, 2002, s. 135-152 (yayın tarihi: 2005).

"Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Yazarlarının Çocukluk Anılarında Eğitim", *Kıbrıs-YDÜ XI. Uluslararası Edebiyat Şöleni*, Nicosia 23-28 Ekim 2005, s. 176-203.

"The Old Ones and the New Ones at the Court of Sultan Reşad (In the Light of the Memoirs of Safiye Ünüvar, the Harem Teacher)", *STC*, 2005, sy. 10, s. 517-529.

Barbara Podolak

1982 yılında Yagellon Üniversitesi Türkoloji bölümünü bitiren Barbara Podolak, aynı yıl asistanlığa başlamış ve 1992'de "Jezyk turecki "Hymnu Wiary" Murada (1580)" adlı teziyle doktor ünvanını almıştır. Çağdas Türkçe, Cumhuriyet sonrası Türk edebiyatı, Türk kültürü, başlangıç dönemi Başkurt metinleri üzerine çalışmalar yürütmektedir.

"Die türkische Sprache in 'Breve compendium fidei catholicae turcico textu' (1721) von Michal Ignacy Wiczorkowski, I Ortographie, II Lautlehre, III Flexion", *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellonskiego, CML XII, Prace Jezykoznawcze z. 101*, 1990, s. 97 - 114.

"Die türkische Sprache in 'Breve compendium fidei catholicae turcico textu' (1721) von Michal Ignacy Wiczorkowski, IV. Wortschatz", *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellonskiego, ML VII, Prace Jazykoznawcze z. 113*, 1993, s. 75-93.

"Der Transkriptionstext von Michal Ignacy Wiczorkowski 'Breve compendium fidei Catholicae Turcico textu ..' (1721)", *STC*, 1995, sy. 1, s. 23-89.

"Die türkische Sprache in 'Breve compendium fidei catholicae turcico textu' (1721) von Michal Ignacy Wiczorkowski, V. Wörterbuch", *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellonskiego, MCCXLI, Prace Jezykoznawcze z. 120*, 2000, s. 151-178.

"Przekłady chrześcijańskich tekstów religijnych na język turecki" (Dini Hristiyan Metinlerinin Türkçeye Tercümesi), *Oriental Languages in Translation, Prace Komisji Orientalistycznej*, nr 24, Wydawnictwo Oddziału PAN w Krakowie, Kraków 2003, s. 253-258.

"Obraz Turcji i ludów tureckich w polskich podręcznikach do historii" (*Polonya Tarih Dersi Kitaplarındaki Türkiye ve Türk Halklarının Tasviri, Wśród jarlyków i fermanów*, Materiały z sesji naukowej poświęconej pamięci dra Zygmunta Abrahamowicza, Kraków 2004.

"Słownictwo pochodzenia orientального w powieściach i opowiadaniach Władysława Lozinskiego" (Władysław Lozinski'nin hikaye ve romanlarında doğu kökenli kelimeler), *STC*, 2005, sy. 10, s. 311-346.

Marzanna Pomorska

- "Arabic loanwords in Chulym", *RO*, 2005, sy. 58/1, s. 141-147.
- Middle Chulym noun formation*, Kraków : Księgarnia Akademicka, 2004, 256 s.
- "Consonant alternations in Culum", *FO*, 2001, sy. 37, s. 151-158.
- "The Chulym and their language : an attempt at a description of Chulym phonetics and nominal morphology", *TDA*, 2001, sy. 11, s. 75-123.
- "Consonant alternations in Chulym", *FO*, 2000, sy. 36, s. 247-257.
- "New-Persian loanwords in Anatolian-Turkish dialects", *STC*, 1998, sy. 5, s. 193-208.
- Marek Stachowski, *Studien zum Wortschatz des jakutischen Übersetzung des Neuen Testaments*, Kraków: Enigma, 1995, 57 s.
- "Some names for "button" in Turkic languages", *SEC*, 1996, sy. 1, s. 63-76.
- "New-Persian and Arabic loan words in the Azeri dialect of Tabriz", *FO*, 1995, sy. 31, s. 71-88.
- "New-Persian loanwords in Anatolian-Turkish dialects", *STC*, 1995, sy. 1, s. 91-123.
- "On the phonetical adaptation of some Russian loanwords in Tuvinian", *ZNUJ*, 1164 *Prace Jezykoznawcze*, 1995, sy. 117, s. 93-102.
- "An Azeri dialect of Tabriz : an attempt at phonological description", *FO*, 1994, sy. 30, s. 143-161.

Magdalena Ebo

- "A note on the Turkic background of a Mator word for 'Eastern", *FO*, 2001, sy. 37, s. 113-114.
- "System nazw stron swiata w jezykach tureckich na tle innych jezykow" (Diğer Diller ile Karşılaştırmalar Işığında Türk Dillerindeki Coğrafi Yön İsimleri), *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellonskiego Prace Jezykoznawcze*, 2003, sy. 121, 71-114.
- "O dwóch wyrazach polskich pochodzenia altajskiego i ich odpowiednikach wschodniosłowiańskich" (Altay Kökenli İki Polonya Sözcüğüne ve Onların Doğu Slavca Karşıtlarına Dair), *Swiat Slowian w jeyku i kulturze*, IV (2003), s. 111-115.
- "The Karaim names of Sunday and Monday", *STC*, 2005, sy. 10, s. 131-135.

Piotr Nykiel

1996 yılında Yagellon Üniversitesi Türkoloji bölümünden mezun olan Piotr Nykiel I. Dünya Savaşında Galiçya Cephesi'nde şehit olan Türk askerlerinin Polonya topraklarında gömülme yerlerinin tespit edilmesini amaçlayan bir projede görev almıştır. Sembolik bir anıt olan Türk Şehitliği 1997'de Krakow'daki Rakowice Mezarlığı'nda T.C. 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından açılmıştır. Her yıl 19 Nisanda bu şehitlikte şehitler anısına Türk ve Polonyalı yetkililerce anma programı düzenlenmektedir. 2000-2004 yılları arası Polonya Ankara Büyükelçiliğinde II. Katip olarak çalışan Piotr Nykiel, 2004 yılında mezun olduğu bölüme asistan olmuştur. "1914 - Mart 1915 Ege Bölgesindeki Deniz Harekatı" adlı doktora tezi hazırlamıştır. Genellikle Türk tari-

hi alanında çalışmalar yapmakta olup özelden de Çanakkale savaşları üzerine araştırmalar yürütmektedir.

“Porazka Floty Sprzymierzonej w Dardanelach (18 marca 1915)”, [Birleşik Filo'nun Çanakkale Boğazı'ndaki Yenilgisi (18 Mart 1915)], *Morza, Statki i Okrety*, lipiec-wrzesień '98, sy. 4, s. 48-55.

“Pólkiszyc w Galicji” (Galiçya'da Hilal), *Komandos*, 1998, 1. kısım No: 11 (75), s. 43-46; 2. kısım No: 12 (76), s. 40-41.

“Ostatnia misja „E15” (E 15 Denizaltının Son Harekatı), *Okrety Wojenne*, 2000, sy. 36, s. 14-19.

“Was it Possible to Renew the Naval Attack on the Dardanelles Successfully the Day After 18th March?”, *The Gallipoli Campaign International Perspectives 85 Years On - Conference Proceedings 24-25 April 2000*, Atatürk & Gallipoli Campaign Research Center, Çanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale 2002, s. 110-115; aynı metin yazarın özel web sayfasında: www.navyingallipoli.com

“Some comments and further information on never trust a fisherman memories of the 2002 tour”, *The Gallipolian*, Londra, Sonbahar 2003, sy. 102, s. 14-16.

“The Role of the Turkish Strategists in Shaping the Early Conceptions of Defense of the Dardanelles (September 1914 - March 18, 1915)”, 2003 yılında Ankara'daki V. Uluslar Arası Atatürk Kongresi'nde sunulmuş olan bildiri (kongre bildiri kitabında çıkmıştır; ayrıca www.navyingallipoli.com web adresinde de bulunmaktadır)

“Minesweeping Operation in the Dardanelles (February 25 - March 17, 1915)”, *The Turkish Yearbook of Gallipoli Studies*, Issue: 2, March 2004, s. 81-115 [bu metin www.navyingallipoli.com web adresinde de bulunmaktadır]

“The Poles in the Gallipoli Campaign”, *The Gallipolian*, Londra, Sonbahar 2004, sy. 105, s. 48-50.

Lehistan'dan bugünkü Polonya'ya, Polonya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'nin Resmi Tanıtım Kitabı, Ankara, 2001 (2. bs., Ankara, 2003).

“Credibility of Historical Sources Confronted with Battlefield Research. Outline of the Issue on the Example of two Demolition Landings in Kumkale and Seddülbahır (February, 26 and 27, 1915)”, *Gallipoli in Retrospect 90 Years on / 90. Yıl Dönümünde Çanakkale Savaşlarını Düşünürken*, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi, Çanakkale, 2005, s. 83-94

“1914-16 tarihleri arasındaki Çanakkale Deniz Savaşlarına ait özel web site: www.navyingallipoli.com

Çalışmalardan da anlaşılacağı üzere Krakov Türkoloji'sinin oldukça ciddi başarıları vardır. Uluslararası alanda kendine saygın bir yer kazanmıştır. Yerinin daha da zenginleşmesi için gerekli altyapı birikimine sahiptir. Krakov Türkoloji'sinde yapılan çalışmalar sadece Türkiye ile sınırlı kalmamış, geniş Türk coğrafyasının her alanıyla ilgili konular üzerinde yoğunlaşmıştır. Gerek tarihî Türk yazı dilleri ve edebî türleri, gerekse günümüz Türkçelerine dair yapılan çalışmalar ve Türk tarihinin değişik boyut-

larının irdelenmesi Türkiye ile Polonya arasında bir köprü oluşturmuştur. Övgüye layık bu araştırmalar Türkoloji biliminin uluslar arası sahada giderek önem kazanmasına zemin hazırlamaktadır. Şu an Krakow'da Oğuz dilleri Çuvaşça ile Golas; Kıpçakça ile Barbara Podalak; Sibiryalı dilleri ile Marek Stachowski ve Marzanna Pomorska; Balkanlarda kullanılan Türk ağızlarıyla Stanislaw Stachowski, Eski Türkçe ile Jan Ciopinski ve Marek Stachowski; eski Türk edebiyatı ile Ciopinski; Yeni Türk edebiyatıyla Grazyna Zajac ilgilenmektedir. İlk başlarda Kowalski'nin daha sonraları W. Zajackowski ve şimdilerde de şu an bölümünde görev yapan öğretim elemanları sayesinde Krakow Türkolojisi Türk bilim dünyasında hep var olmuştur, olmaya da devam edecek birikime sahiptir.

KISALTMALAR

ABS	<i>Acta Baltico-Slavica</i> , Varşova.
AOH	<i>Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae</i> , Budapeşte.
AUI	<i>Acta Universitatis Jagellonicae</i> , Krakov.
BSLP	<i>Bulletin de la Société de Linguistique de Paris</i> , Paris.
BSS	<i>Beiträge zur sorbischen Sprachwissenschaft</i> , Bautzen
BPTJ	<i>Biuletyn Polskiego Towarzystwa Jezyko-oznawczego</i> , Krakov.
CAJ	<i>Central Asiatic Journal</i> , Wiesbaden.
EH	<i>Estudios Hispánicos</i> , Wrocław.
Ëtim.	<i>Ëtimologija</i> , Moskova.
FO	<i>Folia Orientalia</i> , Krakov.
FS	<i>Festschrift</i> .
FUM	<i>Finnisch-Ugrische Mitteilungen</i> , Hamburg.
IIAS	<i>Newsletter of the International Institute for Asian Studies</i> , Leiden.
JP	<i>Jezyk Polski</i> , Krakov.
JSFOu	<i>Journal de la Société Finno-Ougrienne</i> , Helsinki.
JT	<i>Journal of Turkology</i> , Szeged.
KULR	<i>Kyoto University Linguistic Research</i> , Kyoto. <i>KwHist Kwartalnik Historyczny</i> .
LP	<i>Lingua Posnaniensis</i> , Poznan.
MJ	<i>Makedonski Jazik</i> , Üsküp.
MT	<i>Materialia Turcica</i> , Göttingen. <i>OdrRef Odrodzenie i Reformacja w Polsce</i> (Varşova)
OLZ	<i>Orientalistische Literaturzeitung</i> , Berlin.
PO	<i>Przegląd Orientalistyczny</i> (Varşova)
PrJ	<i>Zeszyty Naukowe UJ. Prace Jezyko-oznawcze</i> , Krakov.
PSB	<i>Polski Słownik Biograficzny</i> (Wrocław - Varşova - Krakov - Gdansk).
RO	<i>Rocznik Orientalistyczny</i> , Varşova.

- RS *Rocznik Slawistyczny*, Krakov.
- SEC *Studia Etymologica Cracoviensia*, Krakov.
- SFPS *Studia z filologii polskiej i slowianskiej*, Varşova.
- Slav. *Slavica*, Debrecen.
- SPKNOddz *Sprawozdania z Posiedzen Komisji Naukowych Oddzialu Polskiej Akademii Nauk w Krakowie*, (Krakov)
- SSH *Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae*, Budapeşte.
- STC *Studia Turcologica Cracoviensia*, Krakov.
- SKNO *Sprawozdania z posiedzen Komisji Nauk Orientalistycznych Oddzialu Polskiej Akademii Nauk w Krakowie*, Krakov.
- StOr *Studia Orientalia*, Helsinki.
- StZr *Studia Zródloznawcze* (Varşova)
- TDA *Türk Dilleri Araştırmaları*, Ankara/İstanbul.
- TÈS *Tajmyrskij ètnolingvisticeskij sbornik*, Moskova.
- TL *Turkic Languages*, Wiesbaden.
- TULIP *Turkish Linguistic Post*, Mainz.
- UAJb NF *Ural-Altäische Jahrbücher. Neue Folge*, Wiesbaden.
- UAYb *Ural-Altäische Jahrbücher / Ural-Altaiic Yearbook*, Bloomington.
- WZKM *Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes* (Viyana)
- ZDMG *Zeitschrift der Deutschen Morgenländi-schen Gesellschaft*, Stuttgart.
- ZfS *Zeitschrift für Slawistik*, Berlin
- ZNUJ *PrHist Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellonskiego, Prace Historyczne* (Krakov).